

S Ö Z L E Ş M E

4.3.1976

Bir taraftan Lastik İş Sendikası adına Celâl KÜÇÜK ile Niyazi KUAS, diğer taraftan Yusuf SALMAN aralarında anlaşarak aşağıdaki şekilde bir Sözleşme yapmışlardır
Şöyleki:

1- T. Lastik İş Sendikası sahibi bulunduğu Merter Sitesi 69/1 pafta 807 ada 479 parsel sayılı arsasını, daha önce mezkûr arsanın bahçesine tecavüzlü olarak yapılmış bulunan garaj ve garajın altındaki bodrumun Sendikaya bırakılmak şartı ile Yusuf SALMAN'a satmıştır.

2- Yusuf SALMAN yukarıdaki şartlarla satın alacağı arsanın üzerine yapacağı Binanın Dairelerini satarken 1. maddedeki şartları Daire alıcılarına kabul ettiklerine dair imza alıp Lastik-İş Sendikasına verecektir.

3- Birinci ve ikinci maddedeki hususları yerine getirmedeği takdirde doğacak her türlü Kanuni sorumluluklardan Yusuf SALMAN sorumlu olacaktır. Bu itibarla Sendikaya hiç bir sorumluluk raci olmayacaktır.

4- İş bu Sözleşme her iki tarafında okunarak kabul edilmiş olup 4 nüsha olarak Tanzim ve İmza edilmiştir.

ALICI

YUSUF SALMAN

Şair Ahmet Kutsi Tecer

Cad. No:6

Merter Sitesi-İSTANBUL

T. LASTİK-İŞ SENDİKASI

ADINA

Celâl KÜÇÜK

Niyazi KUAS

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA MERKEZİ

Türkiye Lâstik, Kauçuk ve Plâstik Sanayii
İşçileri Sendikası (LÂSTİK-İŞ)
Genel Başkanlığına
Merter Sitesi / İstanbul

1/7/1975

Lâstik-İş Sendikası da görev aldığı ilk andan itibaren iyi niyetli olarak, tüm işteallığın ile öykü ve üyesi işçilere yararlı olmaya çalıştım.

Çok önceden bazı yöneticilere şifaca belirtmiş olduğum gibi, 1.8.1975 tarihinde Se dikadan ayrılacağım.

Durumu bilgilerinize arz eder, gereğinin yapılmasını talep ederim.

Saygılarımla

Av. N. Kadri Karhoç

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

DİSK'in 5.Genel Kurulu hakkında

Kongre salonunda sahneye yerleştirilen pankartlarda şu sloganlar yer alıyordu:

1. Demokrasinin vazgeçilmez ilkesi düşünce özgürlüğüne aykırı çağ-
dışı anlayışa karşıyız !
2. Faşizme karşı bütün demokratik güçlerle birleşik mücadelede
kararlıyız !
3. Halkımızın özgürlüğü ve mutluluğu için tüm emekçilerin ikti-
dara yönelik demokratik mücadelesi başlıca görevimizdir !
4. Bütün çalışanların sendika kurma ve grev hakkı mücadelemizin
temel amaçlarındanıdır !

Kongreye konuk olarak şunlar katılmıştır:

1. C.Bergov (COBTU) başkanlığındaki Bulgaristan Halk Cumhuriyeti
Sendikalar Birliği delegasyonu
2. C.Mohamed (UCTA) Cezayir
3. P. Plumeyer (IG CHEMIE) Federal Almanya
4. C.Tuxhs (CCT) Fransa
5. İ. Vladiçenko - SSCB
6. S.Veli - Yugoslavya
7. Meroni (CCIL) İtalya delegasyonları

Amerika Birleşik Devletleri, Çekoslovakya, Romanya, Yugoslavya konsol-
ları.

- Tabii Senatör Ahmet Yıldız ;(Bahir Ersoy, Sabri Tıgılı, Deniz Ba-
kal, Aytekin Ketil - CHP delegasyonu)
- Türk-İş'ten Tek - Gıda İş Sendikası C.Başkanı İbrahim Denizci
- İbrahim Güzelce -Gen.Sek)
- Prof. Orhan Tuna
- Ekmelel Zadi
- CHP İstanbul İl Gençlik Kolları Başkanı Zeki Alçın
- _____ / _____ / _____ / _____ Süha Akıncı
- Prof. İdris Küçükömer

- Avukat Müşir Kaya Canpolat ve kalabalık bir davetli grubu izledi.

Konuşan konuklardan en çok SSCB işçi sendikaları birliği merkez komitesi sekreteri İ.Vladiçenko alkışlandı. Bütün delegeler ve konuklar Sovyet emekçilerinin temsilcisini dakikalarca hararetle alkışladı.

Bulgaristan H.C. Sendikalar Birliği Sekreteri C.Borçov ise alaka ile dinlenen ve alkışlanan bir konuşma yaptı.

CHP adına konuşan genel sekreter yardımcısı Deniz Baykal sol güçlerin birliğini savundu.

Türk-İş temsilcisi İbrahim Denizciler DİSK ile Türk-İş'in birleşmesini ve tüm sendika başkanlarına Kurucu ^{olağan} bir işçi partisi önerdi.

Bu sırada kongreye Bülent Ecevit; Timisi, Doç. Alpaslan Işık, Erol Çevikçe ve Demokratik Meslek Kuruluşları tarafından gönderilen telgraflar okundu.

ATILIM

1984 1985
 -/ 36 -/ 39

Emplasyon ortalaması
 1984 1985
 Hükümet -/ 20 -/ 21
 Aray -/ 7 -/ 8
 Orta ve Yabancı -/ 13 -/ 14
 -/ 185 -/ 330

Ortalama
 Gölgeleme
 olan şehir

(Bolonya) -/ 14300

Arjantin -/ 463

Peru -/ 170

Uruguay -/ 78

Kolombiya)
 Eki) -/ 23-27
 Ecuador)

Panamá -/ 0,8

Venezuela -/ 6,8

DISK

**TÜRKİYE İŞÇİ SINIFININ
GERÇEK SENDİKAL ÖRGÜTÜ
DISK'İN
AYLIK YAYIN ORGANI**

3012 50 - 608

Almanya Adresi :

20. —

für

FRANKFURT a.M.

Postvermerk

20.-

3012 50 - 608

(Arka sayfayı da mutlaka doldurunuz)

Gönderenin Adı ve Soyadı :

20.

für

Dış İşleri Şubesi
P.K. 494 Beyoğlu
İstanbul/Türkei

3012 50 - 608

Postvermerk

aylık

yayın organı

Dergimiz, bütün emekçilere günlük mücadelelerinde ışık tutucu-yol gösterici bir içerikle yayınlanıyor.

Sınıf bilincine ulaşmış, neyi niçin yaptığını, neyi nasıl yapacağını bilmek isteyen, kısaca: Sömürsüz ve savaşırsız bir dünya için mücadeleden yana olan her işçinin DİSK Dergisi'ni mutlaka izlemesi gerekiyor.

Yurt dışında çalışan işçi kardeşlerimizin bunun dışında kalması düşünülemez.

Ülkemizdeki gelişmelerden, işçilerin mücadelelerinden haber almak, memlekette olan bitene doğru ve sağlıklı bir şekilde öğrenmek için işçinin sesi'ne başvurmak gerekir.

DİSK Dergisi, sizlere, bu olanağı sağlıyor.

Birlikten kuvvet doğar. Sömürüye ve baskıya son verebilmek için de güçlü olmak gerekir.

DİSK Dergisi'ne başta bulunalım.

Dergimizin yaygınlaşmasına ve okunmasına yardımcı olalım.

Yurt dışındaki işçilerimiz, Türkiye işçi sınıfının ayrılmaz bir parçasıdır. DİSK Dergisi, ana-yurttaki işçiler ile yaban ellerde çalışmak zorunda kalan sınıf kardeşleri arasında sağlam bir köprü ve kopmaz bir bağıdır. Uluslararası sermayenin sömürü ve baskısına karşı birlikte mücadele edebilmek, sınıf bilincimizi geliştirebilmek ve daha güçlü olabilmek için, DİSK Dergisi'ni okuyalım ve okutalım.

DİSK

POLİTİKA

*Faşizme sömürüye karşı
barış bağımsızlık demokrasi
toplumsal ilerleme için*

**DOĞRU HABER
İLERİCİ YORUM
POLİTİKA'DA**

Memleketten doğru haber...

**POLİTİKA'YA
ABONE OLUN**

DM

Pf

für Postscheckkonto Nr.

Absender:

200.-

3012 50 - 608

Gönderenin Adı, Soyadı :

Almanya Adresi :

Empfängerabschnitt

DM

Pf

200.-

für Postscheckkonto Nr.

3012 50 - 608

Absender(mit Postleitzahl)

Almanya Adresi :

Gönderenin Adı ve Soyadı :

Zahlkarte

(Mit Schreibmaschine, Tinte oder Kugelschreiber deutlich ausfüllen)

DM

Pf

200.-

(DM - Tutarını kitap harfleriyle ALMANCA yazınız)

ZWEIHUNDERT

für

YAPI ve KREDİ BANKASI A. Ş.

Dış İşleri Şubesi

P.K. 494 Beyoğlu

in

İstanbul/Türkei

Postscheckkonto Nr.

3012 50 - 608

Postscheckamt

FRANKFURT a.M.

Postvermerk

Für Vermerke des Absenders

Gönderenin Adı ve Soyadı

Einlieferungsschein

— Bitte sorgfältig aufbewahren —

DM

Pf

200.-

für

YAPI ve KREDİ BANKASI A. Ş.

Dış İşleri Şubesi

P.K. 494 Beyoğlu

İstanbul/Türkei

— Postscheckkonto Nr.

3012 50 - 608

Postvermerk

*Tüm işçilerin
ve emekçilerin
günlük gazetesi*

DİSK'in günlük gazetesi POLİTİKA, hergün bir sayfasını yurt dışında çalışan işçi kardeşlerimize ayırmak çabasıdır. Bu nedenle gerekli çalışmalar sürdürülmekte, temsilcilikler ve haberleşme ağı'nın teknik öğeleri (TELEKS vb. gibi) tamamlamak yolundadır. Böylece hem hergün sorunlarınızı **POLİTİKA**'nın sizler için ayrılmış sayfasında okumak olanağına kavuşacaksınız, hem de anayurttan doğru haber alacaksınız.

POLİTİKA
okuyun

«Yurt dışındaki işçilerimiz, Türkiye işçi sınıfının ayrılmaz bir parçasıdır. Politika gazetesi, anayurttaki işçiler ile yaban ellerde çalışmak zorunda kalan sınıf kardeşleri arasında sağlam bir köprü ve kopmaz bir bağıdır. Sermayenin sömürü ve baskısına karşı bilinçlenmek için, olanı biteni görebilmek için Politika okuyalım. Politika'ya sahip çıkalım, Politika'yı okutalım.

İşçi sınıfımızın gerçeklerinin daha yaygınlaşmasına çalışalım.»

T.C.
SİKİYONETİM KOMUTANLIĞI
ASKERİ SAVCILIKI
İSTANBUL

İDDIANAME

DISK - DISK'E BAĞLI SENDİKALAR - İLGİLİ KİŞİ VE KURULUSLAR
SORUSTURMASI

I

D I S K

Sorusturmayı Yürüten Savcılar:

Hakim Kd.Albay Suleyman TAKKECI (Sikiyonetim Askeri Savcısı)

Aytekin Gani ATAMAN (Sikiyonetim Yardimci Savci)

Osman CUCUK

"

"

"

Akören KANDUR

"

"

"

Asim KUTUR

"

"

"

ICINDEKILER

	Sayfa
SANIKLARIN KIMLIKLERI.....	1-14
SORUSTURMANIN MAHIYETI VE SUMULU.....	15-16
I- DISK'IN ANATOMISI	17-125
II- TUZUKLER VE AMAC	125-140
A - DISK'IN KURULUS TUZUGU	126-131
B- DISK'IN 7.KONGRESINDE KABUL ETTIGI SON TUZUK ...	131-133
C- DISK TARAFINDAN HAZIRLANIP DISK'IN ONERISI ILE BAGLI SENDIKALARCA KABUL EDILEN TEK TIP DEMOK- RATIK TUZUK	134-140
III - DISK'IN ORGANLARI VE KONFEDERASYONA BAGLI SENDIKALAR	140-142
IV - DISK'IN FAALİYETLERI	143-589
A- GENEL KURUL TOPLANTI VE KARARLARI	143-278
B- YONETIM KURULU TOPLANTI VE KARARLARI	278-318
XXXXXXTOPLANTI KARARLARIXXXXX	
C- YURUTME KURULU TOPLANTI VE KARARLARI	318-369
D- OREN TOPLANTILARI VE KARARLARI	369-443
a-1. OREN TOPLANTISI, DEMOKRATIK SINIF VE KITLE SENDIKACILIGININ TEMEL ILKELERI	369-415
b- 2. OREN TOPLANTISI VE KARARLARI	415-443
E- DISK VE ULUSAL DEMOKRATIK GUCLERIN GUC VE EYLEM BIRLIGI VE CEPHELESME	443-589
a- ULUSAL DEMOKRATIK CEPHE CALISMALARI	447-476
b- DEMOKRATIK PLATFORM CALISMALARI	476-589
V- DISK'IN BASIN, YAYIN VE EGITIM CALISMALARI	589-640
VI- DISK'IN KITLE EYLEMLERI	640-707
A- 15-16 HAZIRAN 1970 OLAYLARI	640-653
B- DGM DIRENISLERI	653-656
C- 20 MART 1978 FASIZME IHTAR EYLEMI	656-660
D- 30 NISAN 1980 EYLEMLERI	660-662
E- 1 MAYIS MITINGLERI VE DIGER MITINGLER	662-693
F- DISK'IN DIGER EYLEMLERI	693-707
VII- DISK'IN YURT DISI VE YURT ICI KURULUS VE SENDI- KALARLA ILISKILERI	708-784
A- YURT DISI YABANCI KURULUS VE SENDIKALARLA ILISKILERI	708-762
B- DISK'IN YURT ICI KURULUSLARLA ILISKILERI	762-784
VIII- HUKUKI TAVSIF	784-817
A- ILGILI YASA MADDELERININ ACIKLANMASI	784-795
B- ACIKLANAN YASA MADDELERI MUVACEHESINDE FIILI VE HUKUKI DURUMU	795-815
C- NETICE VE TALEP	815-817
DISK ONCULGGUNDEKI DEVLETE YONELIK KITLESSEL HAREKETLERDEN BAZI	

T.C.

1 NCI ORDU VE SIKIYONETIM KOMUTANLIGI
ASKERI SAVCILIGI
ISTANBUL

Esas NO: 1980/3971

KARAR NO: 1981/1291

25 HAZIRAN 1981

I D D I A N A M E

(1. Ordu ve Sikiyonetim Komutanligi 2 Numarali Askeri Mah.ne)

SUC : 1- Turkiye Cumhuriyeti Teskilat-i Esasiye Kanunu'nun tamamini veya bir kismini tagyir ve tebdil veya ilgaya ve bu kanun ile tesekkul etmis olan Buyuk Millet Meclisi'ni iskata veya vazifesini yapmaktan men'e cebren tesebbus tesebbus etmek,

2- Sosyal bir sinifin diger sosyal siniflar uzerinde tahakkumunu tesis etmeye veya sosyal bir sinifi ortadan kaldirmaya veya memleket icinde muesses iktisadi veya sosyal temel nizamlardan herhangi birini devirmeye matuf cemiyetleri her ne suret ve nam altinda olursa olsun kurmaya tevessul etmek, kurmak veya bunlari faaliyetlerini tanzim veya sevk ve idare etmek veya bu hususlarda yol gostermek.

SUC TARIHI: 13.2.1967 - 12.9.1980 tarihleri arasi.

SANIKLAR: ~~Basta~~ Basta Basturk olmak uzere 52 yoneticinin adlari sayiliyor (Kunyeleri)

Sorusturmanin mahiyeti ve sumulu: (Sayfa 15)

Malum bulundugu uzere Turkiye'nin Milli Birligi ve Turk Devleti, uzun bir zamandan beri, gayrinizami harp metodlarına dayali silahlı saldırı karsısında olduğu gibi yıkıcı propagandalarla ve kitlesel eylemlerle de bu silahlı kalkışmayı destekleyen ve besleyen bir psikolojik, ekonomik ve politik taarruz karsısında bulunmakta idi.

Bu durum muvacehesinde Sikiyonetim idaresine yönelmek mecburiyeti hasil olmuştur.

Bugüne kadarki sikiyonetim uygulaması, Sikiyonetim ilanına sebep olan hadiselerin temeleinde, Türkiye Cumhuriyetini tehdit eden ağır ve vahim bir tehlikenin mevcudiyetini, inkar kabul etmeyecek bir gerçeklik olarak gözler önüne koymuş bulunmaktadır. Hatta denilebilir ki, Sikiyonetim ilanından bu yana geçen süre içinde tehlike, artık tehdit olmaktan çıkmış, muahhas bir olgu haline dönüşmüştür. İşte bu hüviyeti itibari ile, TCK'nun 125. maddesinden itibaren ikinci bap içerisinde yer almış bu tip fiillerin teskil ettiği suçlar, netice suçları değil, tehlike suçları olmak itibari ile teşebbüs halleri bahse konu olduğunda dahi tamamlanmış suçlar gibi tecrimi cihetine gidilmiş suçlardır. Binaenaleyh bu hükümler, sadece geçmiş bir hadiseye müeyyide olarak değil, aynı zamanda Devletin mu-

esses anayasal nizami dogrultusundaki siyasi, hukuki, sosyal ve ekonomik yapısına muteveccih mustakbel tehlikelere karsi da bir teminat hukmundedir.

Iste bugun Sikiyonetim Askeri Savciligimizca acildigina isaret etmek durumunda oldugumuz dava, bu tip bir tehlike ve tehdit sucunu, yillardir ulkemizde halka halka bir zincir butunlugu icinde islemis bulunan ve kısa adi DISK olan Devrimci Isci Sendikalari Konfederasyonu ile ilgili davadir.

1980 Aralik ayinin ikinci yarisindan itibaren Askeri Savciligimizca yurutulmekte olan bu sorusturma, Devrimci Isci Sendikalari Konfederasyonu ve bu Konfederasyona bagli sendikalar ile birlikte bu tesekkullerle amac veya eylem birligi icinde bulunan kisi, dernek vesair tesekkulleri de kapsamı icinde bulundurmaktadır. Bu kapsama gore simdiden 2000'e yakin sanigi bulunmaktadır. Turkiye genelinde teskilatlanmayi gozonunde bulunduracak olursak sanik adedinin ileride bu sayinin da ustune cikacagi acikca ortadadir.

..... Ilk bolum dava, sorusturmanin basini ceken Devrimci Isci Sendikalari Konfederasyonuna taalluk etmektedir. ... DISK'e ait bu ilk bolum davadan sonra, bu defa sirasi ile, Genel Merkezi Istanbul'da bulunan sendikalar ve arkasindan da Genel Merkezi Istanbul disinda bulunan sendikalar ile ilgili sorusturmalar sonuclandirilarak davalari acilacaktır. Bu meyan da sunu da ifade edelim ki DISK ve DISK'e bagli sendiklar ile ortak amac icinde faaliyet gostermis kisi, grup, dernek ve tesekkuller ile ilgili olarak yurutulmekte olan sorusturmalar da ~~sonuclandirilarak davalari acilacaktır~~ bu dogrultuda ele alinarak sonuclandirilmek sureti ile dava ikamesi yoluna gidilecektir.

... Dava, 9'u Yurutme, 20'si Yonetim Kurulu, 7'si Onur Kurulu, 6'si Denetim Kurulu ve 10'u da Bolge Temsilcileri olmak uzere toplam 52 sanigi kapsamaktadır (Sayfa 16)

1- DISK'IN ANATOMISI:

Hudut ve cercevesine bu suretle degindimiz dava sujesi DISK, isbu davada, sadece muesses Anayasa nizamının hukuklerini ideolojik acidan tanımayan ve bu hukuklere aykiri olan illegaliteye donuk organik yapisi ile degil, ayni zamanda bu muesses nizama karsi fiili mucadelesi, uzlaşmaz ve mutecaviz tutum ve davranislari ile de gozle onune getirilmektedir. TCK'nun 141/1. maddesi muhtevasında ifadesini bulan bu tip bir yasak cemiyetin varligi, goruluyor ki, musahhas bir fiilin olusumuna ve yapilmasi sartina veya bir baska deyişle harici aleme yansimis bir eylemin tesbiti sartina bagli degildir. Bu sebeple davanin muhatabi DISK'in; prensiplerini, faaliyet

sekli ve amaclarini ifade eden ve istikametini tayin eden Ana Tuzugu ile DISK'in 25.6.1980 - 2.7.1980 tarihleri arasinda yapilan Genel Kurulunda "Tuzuk Tadili" seklinde kabul edilen en son tuzugunun ve DISK tarafından duzenlenip DISK'e bagli sendikalarca kabul edilen "Tek Tip Demokratik Tuzugu"nun ve bunlara zamimeten DISK'ce 13-15 Subat 1979 tarihinde duzenlenmis olup isci sinifinin ekonomik, politik ve ideolojik mucadelesinin yonlendirilmesinde DISK militanlari icin Temel El Kitabı mahiyetindeki "Demokratik Sinif ve Kitle Sendikaciliginin Temel İlkeleri" hukumlerini hur demokratik anaysal nizama karsi mucadeleye muteveccih bir maksat altinda duzenlendiginin ortaya konulmasi kafidir. Isbu tuzugunun yaninda, her kurulusun hedefinin tayininde oldugu gibi, DISK'in de hedefleri; yetkili kurullarının calisma sekil ve duzeninden ve zaman zaman ladigi ve uygulamaya koydugu kararlardan, DISK hakkında soz soylemeye yetkili kisilerin ve ileri gelenlerinin konusmalari ve yazilarından, egitim ve propaganda vasitalarından, Konfederasyonca cikarilan gazete, mecmua veya sair yayinlardan cikarilir. ...

Bu incelemeler gostermistir ki, DISK'in istikameti, gayesi; daimi bir egilimler hur demokratik anaysal nizama karsi mucadeleye tevcih edilmistir.

DISK'in anaysal nizama karsi mucadelesinin asil ve nihai sebebi ise, sosyalist (Komunist) cemiyet nizamini, proletarya ihtilali ve proletarya diktatorlugu yolu ile tesis etmektir. Fazla izaha luzum yoktur ki, proletarya diktatorlugu, bir ihtilal ile mevcut cemiyet ve Devlet duzeninin devrilmesi sonucu, "Halkin Hakimiyetini" degil, bilakis "iscilerin calisan ciftcilerle" ittifak ederek siyasi hakimiyetlerini tesis etmelerini isteyen ozel sekilde kurulmus bir Devlet bicimidir. Vatandaslarinin tumunun ayni sekilde refaha ulasmalarini temin yolunda taleplerini yerine getirmeye degil, bilakis yalnız hakim sinif tarafından benimsenecek ve tesbit edilecek, genel menfaatlerini gerceklestirmeye ugrasacak bir devlet seklidir. (Sayfa 18)

... Ozellikle isaret edelim ki, tuzuk hukumlerini bu yapisal huviyetine ragmen, zamaninda ilgili idari makamlarca onaylanmis olmasi, bu sorusturma bunyesinde TCK'nun 141 ve 142. maddelerini ihlal noktasından ele alınmasini engelleyici bir sebep olamaz. Olsa olsa bu konuda sorusturmanın daha da genisletilmesini amil olan bir neden olur.

... Dunyada sendikalar; biri ekonomizmi savunan ozgur sendikalar, digeri sinif mucadelesi esasina dayanan sendikalar olmak uzere iki grupta mutalaa olunmaktadir. Ikinci grup sendikalar da kendi aralarında "Anarko Sendikalizmi veya kisaca Sendikalizmi savunan sendi-

kalar", "Sosyal demokrat sendikalar", "Marksist-Leninist Sendikalar" olmak üzere üç bolum göstermektedir. (Sayfa 19)

a) ÖZGÜR SENDİKALAR:

Bu tip sendikalar, esas itibari ile, hur parlamenter nizama inanan, iscilerin kısa ve uzun vadede ekonomik ve sosyal çıkarları için mücadele eden kuruluslardır.

Özgür sendikacılık hareketinin temel prensibi "Bağımsızlık"tır. ... Bu sendikalar anlayışın örneği olmak üzere ülkemizden Türk-İs'in üyesi olup Hürriyetçi Parlamenterizmi savunan ve Antikomünist Dünya sendikalarının örgütü olan Uluslararası Hür İsci Sendikaları Konfederasyonu.... "Totaliter ülkelerde, Marksist-Leninist Halk Demokrasilerinde, faşist yönetimlerde, çağdaş demokrasi ve özgürlük anlayışına sırt çeviren baskı rejimlerinde sendikacılık ne özgür, ne de iscilerin hak ve çıkarlarını koruma ve geliştirme imkanına sahip kabul edilebilir. Sendikacılık buralarda, göstermelik olmaktan öteye gidemez." (Sayfa 20)

Özgür sendikacılığın temel amacı, iscilerin yaşam düzeylerinin yükseltilmesidir.

.....

d) MARKSIST-LENINIST SENDİKALAR:

.....

.. Sayet birden fazla parti varsa veya ülkede komünist parti yasaklanmıssa, bu takdirde sendikalar bağımsız görünümünü muhafaza ederek ayrı ayrı partileri birleştirmeye yönelir veya da komünist partisini tesekkül ettirme mücadelesine girerler. (Sayfa 23)

CGT...

.... Görülüyor ki, DISK, muesses hur parlamenter nizami yıkmayı hedef almış Avrupa'daki ihtilalci ve komünist sendikaların fikir ve faaliyetlerini, Türkiye içinde yürütmekte olan bir tesekküldür. (S.25)

Ülkemizde, başlangıcı 19. Yüzyılın ikinci yarısına kadar uzanan asiri sol unsurlar, hemen her dönemde, Türkiye'yi kendi amaçları doğrultusunda yönetilen bir ülke haline getirebilmek için her fırsat ve imkanı kullanmışlar, zaman ve zemine göre değişen her türlü faaliyet şeklini denemişlerdir.

1920'de Mustafa SUPHI ve arkadaşları tarafından Rusya'da Türkiye Komünist Partisinin (TKP) kurulması ile birlikte bu partinin öncülüğünde, mevzuat ve ortamın müsaade ettiği surece legal, ortam ve şartların elverişli olmadığı zamanlarda da illegal biçimde aralıksız sürdürülen faaliyetler; özellikle 1960 sonrası gençlik ve üniversite kesimleri ile bir takım aydınların oluşturdugu ortam içinde süratle yayılma imkanı bulmuş ve günümüzdeki gelişmelerin kaynağını teşkil etmiştir. (Sayfa 26)

Türkiye'de asiri sol akımların bu gunku ve güç ve etkinliğine

gelebilmelerinde, faaliyetlerini 1920 yilindan bu yana kesintisiz surduren TKP'nin olusturdugu birikimin buyuk etkisi bulunmaktadır.

Her donemde, proletarya ihtilali amacina dayali faaliyetlerinde, her turlu imkani kullanarak orgutlenme, propaganda ve kiskirtmalarini surdurmus olan TKP, bu gunde en guclu sol orgut durumundadir. Zira cok eski bir gecmise ve tecrubeye sahip olup Dogu Bloku Devletlerinden destek gormekte ve direkt olarak yonlendirilmektedir. Yurt disindan yonetilen TKP, Turkiye'de etkinligini fazlalastirmak gayesi ile bir kisim orgutlere sizma ve yeni orgutler kurma seklinde klasik "Cephe faaliyetlerinde" bulunmaktadır. Koylu kesiminde Koy-Koop, genclik kesiminde Ilerici Gencler Dernegi (IGD), kadın kesiminde Ilerici Kadınlar Dernegi (IKD), isci kesiminde DISK, Turkiye Komunist Partisi'nin kontrol ve gudumunde olan kuruluslardir. Bu kuruluslar hemen butun faaliyetlerinde TKP'nin strateji ve taktiklerini, "Bizim Radyo" ve "TKP'nin Sesi" adli merkezlerden verilen talimatlara gore ayarlamaktadırlar. (Sayfa 26)

TKP zaman zaman Turkiye'deki siyasal olusumlara yon verme amaci ile "Cephelesme" girisimlerinde de bulunmaktadır. Eczumle 28.7. 1977 tarihinde, is basinda bulunan Hukumeti dusurmekle birlikte yeniden kurulacak olan Hukumette de etkin olabilmek amaci ile kendi tabirlerince isimlendirdikleri butun ilerici demokratik kuruluslara (Siyasi partiler, sendikalar, dernekler) olusturulmasini ongordugu Ulusal Demokratik Cephe (UDC) icinde yer almalari icin cagrida bulunmustur. DISK araciligi ile bu cagri Turkiye'de gerceklestirilmistir. Ulusal Demokratik Cephe kavramindan DISK'in neyi anlayip neyi gerceklestirmek istedigini Agustos 1977 tarihli DISK Dergisinde soyle ozetlenmektedir: "Bilindigi gibi Ulusal Demokratik Cephe, butun demokratik ve ilerici guc ve kuruluslari ortak amaclari icin ortak eylemini icerir. Ulkemizde iscilerden baska sayilari milyonlarla olculen koyluler, orta tabakayi olusturan kesimler, memurlar ve aydınlar vardir. Isci Sinifi, icinde yasadigimiz somuru duzenini degistirme savasiminda kendi disindaki bu emekci sinif ve katmanlarla birlesmek zorundadir. Tersine durumda yalnız kalacagi, isbirlikci ve tekelci sermayeyi tecrit edemiyecegi aciktir. Bu yuzden cikarlari isbirlikci tekelci burjuvazi ile uyusmayan, icinde yasadigi duzendenden hosnut olmayan tum guclerle birlesmek isci sinifi icin zorunludur... Cephe sorunu, ozunde; isci sinifinin, somurucu azinligin disinda kalan kesimlerle ittifak icine girmesi sorunudur..." (Sayfa 27)

TKP tarafından planlanip DISK araciligi ile uygulamaya konmak istenen UDC tesebbusu, niteligi itibari ile klasik bir "Cephe" faaliyetidir.

CHP'yi yanlarına almayı hedefleyen DISK'in bu tesebbusu, Cum-

huriyet Halk Partili (CHP'li) yoneticilerin beklenen ilgiyi goster-
memeleri karsisinda zayif kalmis ve uygulamada istenilen etkiyi
saglayamamistir.

...

Malum bulundugu uzere cephe politikasi; Marksist-Leninist
orgutlerin legal ya da illegal olarak faaliyette bulunduklari ul-
kelerde genis kitleleri her turlu propaganda, ajitasyon ve sizma
faaliyetleri ile etkileyerek mevcut rejim aleyhinde yonlendirmeyi
amaclayan bir taktik uygulama bicimidir.

"Cephe faaliyeti, cephe taktigi, birlesik cephe " adlari
ile anilan bu teorinin dayandigi temelleri Lenin "Sol Komunizm -
Bir Cocukluk Hastaligi" adli kitabinda ortaya atmistir. Lenin, ki-
tabinda, komunistlerin; sosyal demokratlar, liberaller ve komunist
olmayan diger gruplarla isbirligi yapabilecegini, hedeflerine varmak
icin bunlarla ittifaklara girisebileceklerini belirtmektedir.

Dunya Komunist Partilerinin 1922 den gunumuze kadar eylem-
leri hep cephe taktikleridir. Cephe taktigi, niteligi itibari ile
halk tarafından tutulacak sloganlar ve sozde samimi davranislar
icad ederek kitlede devlet otoritesine ve mesru duzene karsi hos-
nutsuzluk yaratma sonucunda komunist partisinin kuvvetlenmesini
ve rakiplerinin tasfiyesini saglama amaci tasir. Bu tip bir taktik,
ayni zamanda zayif bir komunist azinliginin, yiginlari istismar et-
mekicin, onların etki altinda birakilmesi sureti ile kendilerine
karsi en ufak bir sempatisi bile olmayan insanların destegini sag-
layarak iktidara gelme aracidir. (Sayfa 27)

Komunistler kendilerini zayif gordukleri surece cephe takti-
gine basvururlar. Komunist olmayan cevrelerin de kolayca kendileri-
ne katilabilecegini umduklari, ilk bakista masum ve hakli gorunen
mucadele konulari secerler. Baslangicta asil niyetlerini saklamaya
ve cazip sloganlari kullanmaya calisirlar. Kesinlikle dikkat ettikle-
ri nokta, "Cephe"ye katılanlar kim olursa olsun, cephemin idaresini
elden kacirmamalaridir. Cephe taktigi, komunistlere, kendilerinden
olmayan genis kitleleri ve buyuk kuruluslari maksatlarına alet
etmek firsatini verir. (Sayfa 28)

TKP'nin 1922 yilindan bu yana cephe taktikleri (28-29)

DISK'in kurulusu.... DISK, kurulusunu takip eden yillarda,
isci-isveren uyusmazliklarinda benimsedigi kati ve ~~xxxx~~ uzlasma
tutumla, Turk-Is'e nazaran mensuplarına daha fazla maddi imkan sag-
layarak gelisme yoluna gitmistir. (Sayfa 30)

.... DISK'in Turkiye'deki diger Marksist parti ve cevrelerle
iliskilerinde; baslangictan bu yana, Maden-Is basta olmak uzere

Konfederasyon icindeki guclu sendikaların, her türlü faaliyet ve eylemlerini belirleyen strateji ve taktiklerini Moskova gudumundeki TKP'nin direktiflerine göre çizdiği, sol icindeki bolunmede acikca SSCB yanlisi oldugu ve Moskova'ya karsi cikan bütün fraksiyonlarla zaman zaman hatta katliama varan (1 Mayıs 1977 olaylarında oldugu gibi) catismalara girdigi gorulmektedir.

DISK, kurulus isminde de belirtilmis oldugu uzere, "Devrimci" bir sendikal orgut olarak; sosyalist bir rejimin kurulmasi icin, isci sinifina gerekli olan politik bilinci, duzenledigi seminerler ve eğitim calismlari yoluyla vermeye calismistir. (Sayfa 31)

...

DISK'in kurulus sebeplerinden birini teskil eden soz konusu "Sinif Savasimi" ilkesi, Turkiye Komünist Partisince Turkiye'de gercekleştirilmesi ongorulen devrimin ana stratejisini belirlemektedir. Binaenaleyh, TKP'nin Turkiye'de devrimin gercekleştirilmesinde takip edeceği strateji ve taktigi aciklamasi bakımından partinin 1974 programında yer alan ilkeler su şekilde belirlenmiştir:

"TKP, bugunku halk dusmani duzeni, isbirlikci burjuvazinin ve emperyalizmin egemenligini yikmak, sosyalizme yönelik isci sinifinin hakimiyetine dayali ileri demokratik bir duzen kurmak icin, gerek parlamento ici, gerekse parlamento disi olmak uzere zamanin kosullarina, kuvvet dengesine uygun bir savas stratejisi ve taktigi uygulamak. Bu savaslarda her türlü yöntem, legal ve illegal imkanlari, orgut bicimlerini, arac ve silahlari kullanir."

TKP, yukarida da belirttigimiz gibi kurulus yillarından bu yana surekli olarak isci sinifi icersinde teskilatlanma faaliyetine büyük önem atfetmiştir. Uzun yillar suren bu cabalar sonucu kurulmasina amil oldugu DISK araciligi ile Turkiye sathında etkili bir kume olusturma imkanini bulmustur. ... (Sayfa 32)

... DISK'in bidayetten beri sinif mucadelesi ve hakimiyeti ve buna göre bir cemiyet nizamının teessusu amaci ile kurulmus illegal bir tesekkul oldugu yonunden ele almak istiyoruz. (Sayfa 32)

..... Bu itibarla ifade etmek isteriz ki, yalnız faaliyetlerin de degil kurulusunda dahi DISK sosyalist bir duzenin gercekleştirilmesini amac edinmiştir ve bu itibarla legal gorunumlu olsa da illegal bir tesekkuldur. (Sayfa 37)

.....

Goruluyor ki, mevzuat muvacehesinde bu tur mesleki kurulusların amaclarının kanunlara uygun olması gerekip, isci sinifinin yasal olarak tanınan ekonomik mucadelesi disında bir kucadeleye yönelmelerini icabetmektedir. (Sayfa 41) ...

(Sayfa 42) ... bugune kadar yapilmis olan genel kurullarda ulusal bagimsizlik vazgecilmez bir ilke olarak ısrarla savunulmus, ...

(Sayfa 43) İşte DISK'in bu gorusleri, Turkiye Isci Partisi, Turkiye Komunist Partisi programlari, Dunya Sendikaları Federasyonunun gorusleri ile buyuk bir benzerlik icinde bulunmaktadır.

TIP Programında

Turkiye Komunist Partisi programında ise: "Turkiye, bugün de-rebeylik iliskilerinin hala yasadigi, memleketin ekonomik, politik, stratejik kilit yerlerine, ordusuna emperyalist devletlerin el attigi, bu yuzden egemenlik haklarından bircogunu yitiren kapitalist bir ul-kedir... ABD Emperyalizmine uyduluk, NATO uyeligı; memleketin, ekono-mik, sosyal ve politik durumunu altust etmistir. Bu politika, bu surec, bir yandan daha az ellerde daha buyuk sermayelerin birikmesini, yi-gilmesini hizlandirmis, bir yandan da militarist kligin tepesini tu-tanların yerli ve yabancı tekelci cevrelere, finans oligarsisi ile baglantisini kuvvetlendirmistir. Washington, isbirlikci Turkiye Huku-metinin eliyle, Memleketin egemenlik hakları ile bagdasmayan yuzlerce ikili anlasma yapmistir. Turkiye'yi bu ekonomik, askersel, politik paktlar, anlasmalar cokertmistir. İşte Turkiye üzerindeki Amerikan hege-monyasına, NATO'ya, kolelik anlasmalarına, Ortak Pazar tekellerinin somurusune karsi degisik ulusal guclerin yiginsal protesto ve gosteri yuruyusleri giderek catismali, sert ve kanli bicimler aldi... ve isci sinifi; halk dusmani rejime, Amerikan koleligine karsi Ulusal Bagim-sizlik, demokrasi, baris ve sosyal kurtulus icin yapılan bu savasta basi ceken devrimci ana guc olarak kendisini tanitti" denilmekte ve hal caresi olarak da: "Ulusal egemenligin yeniden kurulabilmesi icin Turkiye'nin emperyalist devletlerle baglanmis oldugu butun koleles-tirici antlasmalar bozulmalidir, NATO'dan cikilmali, topraklarımızdaki butun yabancı usler kaldırilmali, Turkiye'deki butun Amerikan ve NATO misyonlari, silahlı birlikleri Memlekettten cikarilmali, tarafsiz ve bagimsiz dis politika ilkesine gecilmeli ve bu ilkelere titizlikle uyulmalidir. Turkiye Ortak Pazar tekellerinin somurusunden kurtarilmali Ortak Pazar'dan cikilmalidir. Kibris'tan butun yabancı askerler, bu arada Turk Birlikleri cekilmeli, ada yabancı uslerden arinmalidir. Kibris'in bagimsizligi ve toprak butunlugu savunulmalidir. Sendikalar, isci sinifinin yiginsal ve bagimsiz orgutleridir. Sendikalar; ekonomik, sosyal ve politik butun sinifsal ve ulusal sorunların, isci sinifinin, emekci halkın yararına cozumlenmesi icin caba gostermelidir" denil-mektedir. (Sayfa 44)

DISK'in siki iliskiler icinde bulundugu Marksist-Leninist ideo-lojiyi benimseyen Dunya Sendikalar Federasyonu da, bu baptaki gorus-lerinde:

... Ote yandan, DISK'in ortaya attigi bu fikirler isci kitle-
sinin ekonomik ve sosyal menfaatleri ile de ilgili degildir. Bu fi-
kirler, Turkiye'de mevcut Hur Parlamentar nizamini yikarak yerine
Marksist-Leninist bir rejim getirme calismalari ile ilgilidir (s.45)

.... ilk bakista DISK'in iscilerin refahini saglamak icin ma-
sumane bazi isteklerde bulundu gu intibaina kapilinabilir. Ancak,
meseleye gercekci bir gozle baktigimizda, (s.45)

.... Isci sinifinin iktidar olmasi prensibi, Marks'in tarihi
materyalizmi geregidir. Marks'a gore, isci sinifinin (Proletarya)
sefaleti ve somurulmesinin durdurulmasi, ancak proletaryanin biza-
tihi iktidar olmasi ve proletarya diktasina dayanarak devlet aygi-
tini yonetmesi ile mumkundur.

Lenin'e gore ise; iktidar mucadelesi ve mucadele sonucu vari-
lacak iktidar, proletaryanin onclugunde basta koyluler olmak uzere
tum emekci kitlenin destegi ile saglanabilir. Isci sinifinin yalnız
olarak mucadelesinde, muttefikleri olmadan muvaffak olmasina imkan
yoktur. Leninizmin Marksizme kattigi en buyuk unsur ittifaktır, It-
tifak yapilmadan girisilecek hareketlerin basarisizligi su sekilde
ifade edilmistir: "Tek basina oncu ile zafer imkansizdir. Butun si-
nif, butun yiginlar oncuyu dogrudan dogruya destekleme durumuna gel-
medikce, ya da oncuye karsi bir tarafsizlik tutumu benimseyerek karsi
yani desteklemeleri imkani kesin olarak ortadan kalkmadikca, oncuyu
kesin savasa surmek bir cinayet olur. Butun sinifin, sermayenin ezdig
genis emekci yiginlari, gercekten boyle bir tutumu benimseyebilme-
leri icin yalnızca propaganda, yalnızca ajitasyon yetmez. Bunun icin
yiginlari kendi oz siyasal deneyimleri gereklidir. Butun buyuk dev-
rimlerin temel yasasi boyledir..." (Sayfa 46)

16 Eylül

1976 16 Eylül'de "Profilo'nun yiğit işçilerine"
direnen

DGM'ye hayır
Grevler patlar ülkede
Şartlanmış şaşırta
Kiloya, kiraya, kilovata zam
İşçi ücretlerine gelince sıra
Tükürüp polis copuna
Fabrikada katliam

Daha çok
Çok çok
Eşmek ve üretmek için
Bal, et, balık
Gerekir gülüm
Deyip de
Greve durduğunda

Karaburun Börklüce dokulu
Boynu burma ballı inciri
Ve Bursa'nın kekik kokulu
Kıvırcık eti,
Boram boram
zam tüter

İster ki işçiler
Ücretlerine olsun da zam
Hiçbir yerde eğilmemiş başları
Dik girsin
Eşikten içeri

....
23 Eylül 1976
Attılar 19 işçiyi Profilo'dan
Emir Allah'dan değil!..
Mösyö Jak'tan...
Kesildi 80-90 canın rızkı
Emir:
Büyük yerden...

Yıktı kaşlarını
Sinop'lu Cemil
Yıktı da baktı
Torna tezgahı mı bu?
Soyulan demir mi
kat kat
Yoksa 19 yoldaşın
Cıvı, cıvı, kımıl kımıl
Bebeleri olmasın sakın
Tornaya takılan...
Sarardı
Sallandı
Ve kaşıyıp
Nasırlı parmaklarıyla başını
Yürüdü meydana
Merdane merdane
Oturum var!..

...
XXXX

Yürüdü on bin el
On bin ayak
Kapılara kapılara
Beş bin işçi değil kardaş
Tam beş bin mayın
Yerleşti barikatlara

...
Eylül 1976
Akşam sekiz haberlerinde
Ekranı sığmaz, azametli, iri
Başbakan

Konuşur da konuşur,
Önliyemedik enflasyonu
Evet-doğru
Önledik lakin
Profilo'da grevi
Fırsat vermeyeceğiz komünistlere
Ve bugün/

Devam etti spiker keyifli, keyifli
Kırıldı işçilerin difenci Profilo'da...
Doksanaltısı tutuklu-Gayrettepe'de
Müşademe sonu-vurulup ölen
Mehmetoğlu Yakup -Firarda

Hani bir su çıkar Toroslarda
Ölüyü diriltten cinsinden
Koyu olur, gabardacın gölgesi
Gölgesinde Profilolu Yakup
Dengilmiş üfler kavalı
Doğrulur kalkar ki elinde
İşçi sınıfının bilimi

...
Başlar yepyeni grevler
Yayılır besbelli
Fabrikadan-tarlaya

Yiğit işçilerin
İleriye bakan gözlerinde
Kolay mı utkuya ermek
Mösyö Jaklar
Biz ölmesek...

...
Bir su çıkar Toroslarda
Ölüyü diriltten cinsinden
Grevler patlar ülkede
Devrime ekip giden...

MaHa AJANSI

TARİH

11.9.1974

TÜRKİYE MADEN-İŞ SENDİKASI GENEL KURUL ÇALIŞMALARI SÜRÜYOR

10.Eylül 1974 günü başlayan ve 13 Eylül 1974 günü sona erecek olan Türkiye Maden-İş Sendikasının XXI. Merkez Genel Kurul çalışmaları İstanbul Belediye Sarayında devam etmektedir.

DİVAN SEÇİMİ

Gündem gereği Genel Kurul'da davetli bulunan Yabancı ve yerli konukların konuşmalarından sonra yapılan Divan Seçiminde Divan Başkanlığına DİSK Genel Başkan Vekili Sosyal-İş Sendikası Genel Başkanı ve S.S.K. Müdürler Kurulu Üyesi Özcan KESGEÇ getirilmiştir. DİSK Yürütme Kurulu Üyesi ve Turizm-İş Sendikası Genel Başkanı Turgut Gökdere'nin Başkan Yardımcılığına seçildiği Divanın Rapor-törlüklerine ise Türkiye Maden-İş Sendikası Teşkilatlanma Dairesi Uzmanı Cengiz Turhan, Delege Bekir Harmandalı, Delege Ertuğrul Öztürk ve Delege Mehmet Bülbül getirilmişlerdir.

KOMİSYONLARIN SEÇİMİ

Divan seçiminden sonra yapılan Komisyonların seçimi aşağıdaki şekildedir.

TÜZÜK TADİL KOMİSYONU

- 1- Yakup ERDEM
- 2- Rafet BAYRAKTAR
- 3- Yaşar SOYKAL

KARARLAR KOMİSYONU

- 1- Selim MAHMUTOĞLU
- 2- Cevat TATLI
- 3- FEHMİ ALTUN

MALİ İŞLER KOMİSYONU

- 1- Ziya ŞENEL
- 2- MEHMET ÇETİN
- 3- Haldun BERİŞ

EĞİTİM-BASIN-YAYIN KOMİSYONU

- 1- Mehmet UÇANER
- 2- Kemalettin ÜNLÜ
- 3- FAİK KALKAVAN

TEŞKİLATLANMA KOMİSYONU

- 1- Aziz Cudi ÖKTEM
- 2- NURETTİN KIZILAĞAÇ
- 3- İsmail AKKUŞ

DIŞ İLİŞKİLER KOMİSYONU

- 1- İlhan KAYIKÇI
- 2- Murat TOKMAK
- 3- İsmail AKKUŞ

TOPLU SÖZLEŞME ve ARAŞTIRMA KOMİSYONU

- 1- Nevzat GÜNDÜZ
- 2- Halil GÜLER
- 3- Mehmet KUL

SOSYAL İLİŞKİLER ve HİZMETLER KOMİSYONU

- 1- Kamer ONAT
- 2- Haydar ÖZEL
- 3- Burhan AKTAŞ

HUKUK İŞLERİ KOMİSYONU

- 1- Mehmet SOYLU
- 2- Hasan ÇELİK
- 3- Harun YILMAZER

DİSK'E BAĞLI TÜRKİYE MADEN-İŞ SENDİKASININ HABER AJANSIDIR.

SAHİBİ: Türkiye Maden-İş Sendikası adına Genel Başkan Kemal TÜRKLER

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Kudret YILDIRIM

ADRES: Barbaros Bulvarı No: 58 Beşiktaş - İstanbul

TEL: 47 97 47 - 47 33 98 - 47 92 00

YERLİ KONUKLARIN KONUŞMALARI:

Genel Kurul'da davetli bulunan yabancı konukların konuşmalarından sonra söz alan yerli konuklardan DİSK Genel Başkan Vekili ve Sosyal-İş Sendikası Genel Başkanı Özcan Kesgeç, CHP Kastamonu Milletvekili ve Tekstil İşçileri Sendikası yöneticilerinden Sabri TİĞLİ, DİSK Genel Sekreteri Kemal SÜLKER, MESS Genel Sekreteri İlhan LÖK, Gıda-İş Sendikası Genel Başkanı Kemal NEBİOĞLU ve DİSK'e katılmak için protokol imzalayan Petkim-İş Sendikası Genel Başkanı Mehmet KILIÇ yaptıkları konuşmalarda özetle şöyle demişlerdir.

ÖZCAN KESGEÇ: "CUMARTESİ ve PAZAR TATİLİ İŞÇİLER İÇİN SAVUNULMASI GEREKEN BİR SORUNDUR,"

Konuşmasına "27 yıldan beri SSK gerçek anlamda demokratik bir yönetime, gerçek anlamda işçi sınıfının yararlarını amaçlayan bir uygulamaya geçememiş bulunmaktadır," diyerek Başlayan KESGEÇ, Türk işçisinin SSK'ya yönelik şikâyetlerini belirtmekte yarar gördüğü söylemiş ve "SSK Genel Kurulları Türkiye'de Sigortalı işçilerin tümünün sesini yansıtacak bir demokratik yapıya kavuşturulmadıkça, seçme ve ibra yetkisi bu kurula verilmedikçe SSK'nın yönetiminde bu kuruma iştirakçi olanların söz sahibi olduğundan bahsetmek olanağı olamayacaktır."

Özellikle son yıllarda kendini gösteren kooperatif spekülasyonlarına da değinen Özcan KESGEÇ, SSK'nın bu konuda uygulayagelmekte olduğu sistemin iflas etmiş ve işçi yararına olmayan bir sistem olduğunu ve bu sistemin profesyonel kooperatifçiliği teşvik ettiğini belirtmiştir.

Daha sonra işçi sağlığı ile ilgili olarak sözlerine devam eden KESGEÇ, bu konuda da özetle şunları söylemiştir.

"Bugün Türkiye'de uygulanan tedavi sistemi dünyanın en pahalı tedavi sistemidir. Daha basit bir ifadeyle "SSK, hastalan, ondan sonra bakayım," ilkesinden hareket etmektedir. Bu sorun Koruyucu Hekimlik dediğimiz hekimlik sisteminin geliştirilmesiyle çözümlenecektir."

Kıbrıs olayları ile ilgili olarak muvazzaf askerlik dışında geçici olarak askere alınan işçilerin ücretlerinin işyerlerince kesildiğine ve böylece işçinin çoluğu ve çocuğuyla açlığa mahkûm edildiğine işaret eden KESGEÇ, Referandum'la ilgili olarak da şöyle konuşmuştur.

"Referandum gerçekten işçinin özgür iradesini savunanların hayır diyemeyeceği, mutlaka savunmak zorunda oldukları bir konudur."

Daha sonra çalışma saatlerinin düşürülmesine değinen Özcan KESGEÇ, "Cumartesi ve Pazar tatili işçiler için savunulması gereken bir sorundur," diyerek sözlerini şöyle tamamlamıştır. "Bu öneri, Çalışma saatlerinin de düşürülmesini içerisinde taşımaktadır."

REŞİT ÜLKER : "EMEK, DÜNYADA EN KUTSAL BİR DEĞERDİR."

Sözlerine "Emek dünyada en kutsal bir değerdir" diyerek başlayan CHP İstanbul Milletvekili Reşit Ülker, şöyle devam etmiştir. "Hangi toplum emeği ve emekçileri üstün kılmışsa, o toplum, mutlaka mutlu olmuştur."

Kıdem tazminatının 15 günden 30 güne çıkarılmasını öngören kanun tasarısının meclisin gündeminde bulunduğunu belirttikten ÜLKER, MESKEN Kredisinin % 30 oranında arttırılması gereği üzerinde de durmuş ve mecliste bu konu üzerinde durulacağını söylemiştir.

Türkiye'de bugün gerçek işçilerin ancak, bir bölümünün İş Kanununun kapsamında olduğuna işaret eden Reşit ÜLKER, bu konuda şöyle demiştir.

"Türkiye'de bütün emekçiler ve İş Kanununun kapsamı dışında bırakılan emekçiler biraraya getirilmedikçe, işçi sağılmadıkça, Türk işçisi gerçek teminatını bulmayacaktır. Onun için Tarım-İş Kanununun mutlaka çıkarılması zorunludur"

İşçinin yönetime katılması, senelerdir savunduğumuz ve gönülden inandığımız bir konudur; diyen Ülker, bunun önümüzdeki dönemde olumlu yönde gerçekleştirileceği ve Hükümet Programında da yer alan Referandum'un da kanunlaştırılacağı müjdesini vermiştir.

SABRİ TIĞLI : "REFERANDUM KANUNLAŞINCA SARI SENDİKACILIK DEVRİ KAPANACAKTIR."

Sözlerine "MADEN-İŞ, en eski ve en tutarlı Sendikalarındandır" diyerek başlayan CHP Kastamonu Milletvekili TIĞLI, bu dönemde işçiler açısından haklı isteklerin yerine getirilemediği üzerinde durmuş, buna neden olarakta muhalefetin bu konularda engelleyici girişimlerini göstermiştir.

Kendisinin Kıdem Tazminatı Komisyonu Başkanı olduğuna söyleyen Sabri Tıgı, tasarının gündemde iken Mecliste engellendiğini ancak, bu tasarının kanunlaşacağına inandığını söylemiştir.

İşçinin, serbest iradesiyle sendikasını seçebilme hakkının verilmesi, Meclisten geçerek kanunlaşacaktır diyen TIĞLI, "böylece sarı sendikacılık ve naylon giriş fişleriyle yetki alma devri kapanmış olacaktır. Bunu da kapatmak bize nasip olacaktır." demiştir.

KEMAL SÜLKER : MADEN-İŞ DÜNYA İŞÇİ HAREKETİNDE PEK ÇOK MÜCADELE TÜRLERİ ARMAĞAN ETMİŞTİR."

"Memleketimizin ve kalkınma çabalarının çok kritik noktalara vardığı bir dönemde TÜRKİYE MADEN-İŞ SENDİKASI'nın kongresi, bir rastlantı olarak umarım ki işçi sınıfımızın geleceğine dönük önemli kararlar alma olanağını da elbette bulacaktır." diyerek sözlerine başlayan Kemal SÜLKER, daha sonra özetle şunları söylemiştir.

"Dünya işçileri ancak, kardeşlik ilkesinde birleşmekle, Emperyalizm ve kapitalizmin sömürücü keskin dişlerini kırabileceğini anlamışlardır. Bu bakımdan memleketimizde bu doğrultuda yapılan mücadelelerin DİSK bünyesindeki sendikalarda yürütülmesi, elbette ona gönül veren yöneticilerin, tabanıyla birlikte aynı ülküleri paylaşmalarının sonucudur."

Türkiye Maden-İş Sendikasının yalnız kendi memleketimizde değil, dünya işçi hareketlerine de armağan ettiği pek çok mücadele türleri vardır diyen Sülker daha sonra şöyle demiştir.

"Şunu rahatlıkla söyleyebiliriz ki...

İşçi sınıfımızın dinamizmini gözden kaçırmadan, elden bırakmadan çalışmakla ancak, yeni haklar elde etmek ve elde edilmiş hakları korumak mümkün olacaktır."

İLHAN LÖK : "BAŞARILI BİR KONGRE DİLEĞİYLE"

"İşkolunuzun işveren kuruluşu olarak bizleri buraya davet etmek lütfunda bulunan Maden-İş'in Sayın İcra Komitesine teşekkürlerimi arz ederim." diyerek sözlerine başlayan MESS Genel Sekreteri, daha sonra şöyle devam etmiştir.

"Yarın için yeni kararlar alınmasını sağlayacak konuşların yapılacağı bu kürsüden sizlere ulusumuzun ve ülkemizin kalkınmasında ve bu kalkınmanın sağlayacağı refahtan pay alınmasında gerçekçi güzel kararların alınmasına vesile olacak başarılı bir kongre dilerim."

**KEMAL NEBİOĞLU: "ENFLASYON, EMEKÇİLERİN
EN ÖNEMLİ SORUNUDUR"**

Konuşmasının başında, "Bugün 1974 yılında Türk sendikacılığını bekleyen büyük sorunlar vardır. Bence Türk işçi sınıfını ve giderek Türk emekçilerini ve Türk Sendikacılığını bekleyen ve çözümü mutlaka gereken en önemli sorun enflasyon sorunudur" diyen Nebioğlu, daha sonra "İndekslere baktığımız vakit, 1963 yılında 100 olan geçinme indeksinin, 1974 yılı mayısında puan itibariyle 263,4'e ulaştığını görmekteyiz. Biz sendikacılar toplu sözleşme düzeniyle işçi sınıfının ulaştığı ücret durumunu tesbit etmek ve getirebildiğimiz noktayı iyi bilmek durumundayız. Çokuluslu firmaların emekçiler üzerinde oynadığı olumsuz rol, sendikaların temel sorunu olmalıdır" demiştir.

Referandum konusuna da değinen Nebioğlu, "Türk-İş'e bağlı en güçlü sendikalar bile işyerlerinde üyeleri bulunmadığı halde ve giderek işverenlerle işbirliği yaparak, işçilerin ekmekleriyle oynayarak bir mücadele sistemi içinde bulunmaktadır" demiş ve Referandumun mutlaka kanunlaşmasının zorunluluğuna işaret etmiştir.

MEHMET KILIÇ: "TOPRAK İLHAKI ÇAĞDIŞI BİR DÜŞÜNCE DİR,"

"IMF Genel Sekreter Yardımcısının Kıbrıs olaylarına değinmesi nedeniyle kendilerinin aracılığıyla temsil ettikleri tüm emekçilere iletmelerini rica ettiğim bir kaç noktaya değinmek istiyorum" diyerek söze başlayan KILIÇ, özetle şöyle demiştir. "Türk halkı çağdışı olan toprak ilhaki gibi bir düşüncenin savunucusu olmamıştır. Asıl Kıbrıs'ın bütünlüğünü bozmak isteyenler, Kıbrıs'ı Yunanistan'a ilhak etmek isteyenler eski faşist Yunan yönetimi ve bugünkü bir gecede kuruluveren Yunan hükümetidir."

"Türk işçileri ve Türk halkı tüm dünya halklarının dostudur ve hiç bir halka da düşmanlığı söz konusu değildir. Fakat Yunanistan'ın tüm siyasal kadroları kendi halkını Türk halkına karşı düşman olarak yetirtirmişlerdir."

MaHa AJANSI

TARİH

13 Eylül 1974

TÜRKİYE MADEN-İŞ SENDİKASI XXI. MERKEZ GENEL KURUL ÇALIŞMALARI BUGÜN SONA ERİYOR

10 Eylül 1974 günü başlayan örgütümüzün Genel Kurul çalışmaları, bugün yapılacak olan Tüzük tadilatından sonra Genel Yönetim Kurulu, Genel Yürütme Kurulu, Genel Onur Kurulu ve Genel Denetim Kurullarının seçimi ile sona erecektir.

Genel Kurulun dün yapılan çalışmalarında Kararlar Komisyonu raporu okunmuş ve Raporun her bölümü için ayrı görüşme açılarak, isteyen delegelere söz verilmiştir.

XIV.BÖLGE TEMSİLCİLİK BİNASININ TEMELİ ATILDI

Kararlar Komisyonunun raporu okunduktan sonra program gereği 12 Eylül 1974 de Silahtarğa'ya gelen Genel Kurul Delegeleri ve davetliler burada inşasına yakında başlanacak olan XIV.Bölge Temsilciliğinin temel atma törenine katılmışlardır. Töreni bir konuşma ile açan XIV.Bölge Temsilcimiz Celâl Alçinkaya, Silahtarğa'nın sosyal yapısını ve buranın bir mahrumiyet bölgesi olduğuna değindikten sonra, çok amaçlı plânlanan bir bölge binasının özellik- le eğitim ve örgütlenme üzerindeki yararlarını anlatmıştır.

Daha sonra XXI.Merkez Genel Kurulumuz adına bir konuşma yapan DİSK Genel Başkan Vekili ve Sosyal-İş Genel Başkanı Özcan Kespeç ise Sendikaların kıyaslamalı bir tanımını yapmış, DİSK'in mana ve önemi üzerinde de durduktan sonra örgütümüze gelecek için temennilerde bulunmuştur.

Sendika faaliyet programını bütçe fonu paralelinde özetleyen DİSK ve Türkiye Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler ise törende yaptığı konuşmada bölge temsilcilik binasının mimari bölümünün hizmetler açısından sağlayacağı yararlar üzerinde durmuş ve işçilerin sermayeye karşı sürdürdük- leri mücadelede bu tür yatırımların zorunlu olduğuna değinerek, inşaatın biran önce bitirilmesini temenni etmiştir.

IV.BÖLGE BİNASI HİZMETE AÇILDI

XIV.Bölge Temsilcilik binasının temel atma törenine katılan delegeler ve davetliler daha sonra IV.Bölge Temsilcilik binasının açılış törenine katıl- mak üzere Pendik'e gitmişlerdir.

Kordelesi Pendik Belediye Başkanı Yusuf Birsell tarafından kesilen Temsilcilik Binasının zemin katı pazarlama, birinci katı Toplantı ve Eğitim Salonu, ikinci ve üçüncü katları Konfeksiyon atölyesi, dördüncü katı ise Tem- silcilik olarak kullanılacaktır.

GELENEKSEL GENEL KURUL YEMEĞİ

Dün akşam program gereği olarak delegelere ve davetlilere Üsküdar'da bir yemek verilmiştir. Genel Başkan Kemal Türkler ve IMF Genel Sekreter yar- dımcısı Thönnessen'in birer konuşma yaptıkları Sendikamızın geleneksel Genel Kurul yemeği samimi bir ortamda geçmiştir.

DİSK'E BAĞLI TÜRKİYE MADEN - İŞ SENDİKASININ HABER AJANSIDIR.

SAHİBİ: Türkiye Maden-İş Sendikası adına Genel Başkan Kemal TÜRKLER

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Kudret YILDIRIM

ADRES: Barbaros Bulvarı No: 58 Beşiktaş - İstanbul

TEL: 47 97 47 - 47 33 98 - 47 92 00

Kamu Kesimi İşçilerinin ücretleri dunduruluyor

Geçtiğimiz hafta ~~igim~~ bir gazetede önemli bir haber çıktı. ~~2 Ocak~~ 2 Ocak 1975 tarihli "Cumhuriyet" gazetesinde şöyle deniyordu: "Hükümet tarafından hazırlanarak Meclise sevk edilen bütçe kanun tasarısında, 1975 yılında kamu kesiminde yapılacak toplu sözleşmelerde uygulanacak standartların ve genel esasların saptanması konusunda hükümete tam yetki verilmektedir,". Buna göre, Bütçe Kanunu çıktıktan sonra kamu kesiminde çalışan 550 bin işçiyi ilgilendiren toplu sözleşmelerin esasları Bakanlar Kurulunca hazırlanacak.

Getirilen bu hüküm ücretlerin resmen dondurulması anlamına gelmektedir. ~~Mxxk~~ Meselenin ilginç olan yanı şudur ki, içinde Türk-İş in Genel Sekreterinin Sosyal Güvenlik Bakanı olarak yer aldığı bir hükümet tarafından getirilmektedir bu teklif.

Amacın "dengeli bir bütçe politikasının uygulanmasını sağlamak" olduğu açıklanıyor. Demek isteniyor ki, dengeyi bozan şey işçilerin ücret artışlarıdır.

Bu yeni bir sav değildir. Enflasyon ve fiyat artışlarının nedeninin işçilere yapılan ücret zamları olduğu yolundaki tutanmazca yavuz hırsız misali. Bu yalan çok daha önce de söylenmişti.

Emperyalistlerin, tekelci parababalarının, toprak ağalarının istifçi ve karaborsa vurguncularının gün geçtikçe daha da dengesiz hale getirdikleri Türkiye ekonomisinde dengeyi sağlayabilmek için ağır yük her zaman olduğu gibi, yine işçi ve emekçi sınıflara yüklenmek isteniyor.

Gerçekte amaçları "dengeyi" sağlamak, ya da korumak da değil. Eşitsiz gelişim ~~aka~~ demek olan kapitalist bir ekonomide ve hele enflasyonun girdabındaki geri kapitalist bir ülkede ekonomik dengeyi sağlamak bir hayaldir. Bunu burjuvazi bal gibi bilir. Bu nedenle "dengeyi sağlamak derken, gerçek hiyetleri parababalarını daha fazla zengin edebilmek için, teraziyi onlardan yana ~~ağırdır~~ ağıdirmek, yani işçi ve emekçi sınıfların aleyhine olan "dengesizliği" korumaktır.

Oysa, bizzat Çalışma Bakanlığı ve Devlet İstatistik Enstitüsü'nü yayınladığı rakamlar, sermayedarların gelirlerinin hızla artarken işçilerin gerçek ücretlerinin, yüksek hayat pahalılığı karşısında düştüğünü göstermektedir.

Milli gelir 1970'de %5,6 iken, 1971'de %10,7'ye yükselmiştir. İşçilerin gerçek ücretleri ise 1970'de %0,8 iken, 1971'de (-5,1) olmuş, yani artma yerine azalmıştır. Milli gelirdeki bu artı nereye gitmiştir? Rakamlar onun da cevabını veriyor: Sanayi kesimindeki gelir artışı, 1970'de %2,1 iken 1971'de %10,4'e fırlamıştır. Türkiye'nin en büyük 100 sanayi şirketinin vergiler çıktıktan sonraki net karları 1972'de 1 milyar 617 milyon iken, 1973'de 3 milyar 299 milyona yükselmiştir. Yani işçilerin gerçek ücretlerinin hızla düştüğü yıllarda bu büyük sermayedarların kârları iki mäsbinden daha fazla artmıştır.

Gerçek bu olduğu halde yalan söylemekten, üstelik de gözlerimizin içine baka baka yalan söylemekten çekinmiyorlar.

Önümüzdeki yıllar her bakımdan işçiler için zorlu yıllar olacaktır. Burjuvazinin, işçi sınıfının haklarına karşı yönelttiği her saldırı karşısında kararlı bir şekilde çıkmak gerekir. Gerçek karşılanacak her saldırı, daha ağır yeni saldırılara kapı açar.

Bütün bilinçli işçiler, namuslu sendikacılar ve işçiden yana aydınlar, Bütçe Kanun Tasarısından bu hükmün çıkarılması için var güçleri ile çalışmalıdırlar.

İşil di

KOCAELİ 27. Aug. 1978

BASINA AÇIKLAMA

İŞÇİ SINIFINA YÖNELEN SALDIRILAR SÖKMEECEKTİR

CHP ağırlıklı hükümet ile Türk-İş'in başındakiler anlaştı. Adına "Toplumsal Anlaşma" denen bu girişim, özünde, emperyalizmin ve işbirlikçilerinin istemlerinin uygulanmasıdır; sendikal hakları kısıtlamaya, ücretleri dondurmaya, sendikal hareketi burjuvazinin kontrolü altına almaya yöneliktir.

Bu hükümet, kurulduğu günden bu yana giderek daha fazla sağa kaymış, halka verdiği sözleri bir yana bırakmış, emperyalizm ve gerici-faşist güçlerin baskılarına boyun eğmiş, onlara ödün üstüne ödün vermiştir. MC hükümetler i döneminde uygulayamadıkları plânlarının önemli bir bölümünü bu hükümet eliyle uygulatan yerli ve yabancı tekeller bu yolda daha da ileri gitmek istemektedirler. Yüksek oranlı devalüasyon ve zincirleme zamlar dan sonra şimdi de işçi ücretlerini dondurma girişimi, hükümetin hangi konularda olduğunu açıkça göstermektedir. İlerici güçlere karşı aldıkları tavırla gerici güçlerin ekmeğine yağ süren, hükümet ve CHP yöneticilerinin bu tutumları kendilerine de bir yarar getirmeyecektir.

Ekonomik çıkmazın nedenini işçi ücretlerine bağlayan hükümet ve Türk-İş'in başları, yaptıkları anlaşmadaki asıl amacı gizleyebilmek için, "Yönetime katılma, işletmeye ortak olma, kârdan pay alma" gibi ince demogojilere sarılmaktadırlar. Bunlar, sınıf kavasını yozlaştırma, işçi sınıfını kapitalizmle bütünleştirme çabalarından başka birşey değildir. Ülkenin içinde bulunduğu bunalımın nedeni emperyalizme bağımlılıktır, işbirlikçi-tekeli burjuvazinin vurgun ve talanıdır. bu açık ~~gerçekleri~~ gerçekleri gizlemeye çalışıp işçilerin ve emekçilerin aşına-ekmeğine göz dikenler kafalarını sert kayaya çarpacaklardır. Hükümet ve CHP yöneticileri, tarihin acı deneyimlerinden ders almalı, emekçi halka sırt çeviren tutumlarından vaz geçmelidirler.

Emperyalizm ve işbirlikçilerinin ömürü ve baskılarına karşı tüm ilerici güçlerin eylem ve cephe birliği her zamankinden daha yakıcı bir şekilde gündemde bulunmaktadır. Bu gerçeği görmeyen, ilerici güçlerin birlikteliğini zorlaştıranlar, sorumluluktan kurtulamayacaklardır.

Maden-İş 7. Bölge Temsilcisi
Fehri A. Hacıoğlu

Genel Kurul Kocaeli Şube
Baskanı, İzzet Bostancı

Bayram Kocaeli
Şube Baskanı,
Necmi Şahinçelebi

SOSYALİST Kocaeli
Şube Başkanı
Ömer Bostancı

KOB Genel Baskanı
Ahmet Alpar

KOB izmit şube başkanı
Müslim Güler

KOB Derince şube başkanı
Haydar Alcinbaş

Gebze KOB şube
Baskanı,
Mehmet Ak

KOB Karanümel
Şube Baskanı
Mehmet Ak

KOB Genel Başkanı
Ahmet Alpay

KOB İzmit sube başkanı
Müslim Gülen

KOB Derince sube başkanı
Haydar Alcin koyu

Gebze KOB sube
Başkanı
Ünal Celik

KOB Karanürmel
sube Başkanı
Sait OK

Tün-den Kocaeli ş.b.
Başkanı Ali Demir

IKO Kocaeli ş.b. Bşk.
Canan Arslan

Limter. iş D. ölçe
Temileisi Kemal
Boş Kurt

Yeni-Koop G.n. Başkanı
Hayri Balkan

Cinse iş sendikası
Kocaeli şubesi
Sekreter
Elisengin Şahin

TÜM-DER KOCaeli ş.b.
Yönetim Kurulu üyesi

PETROL-İ YARIMCA
Mali Seketori
Nihat Özyılmaz

TÜS-DER
Kocaeli şubesi
adına
Naciye SÖHMEZ

101-12 G. X 32
Sube Bşk.
Dursun
Özdemir

Ahmet Başarır

Naciye SÖHMEZ

Tekstil. Kocaeli Şubesi
Başkanı
Ayhan ARIÖ

Makina Mühendisleri
Odası Kocaeli Temsilatı
Süleyman Seylanlı

Kimya Mühendisleri Odası
Kocaeli Şubesi
Hidayet Gilder

TÖB-DER İzmit Şubesi
Saymanı

Ramazan Yılmaz

TED Kocaeli Şubesi
Yön. Kurulu Üyesi

Sahgül Karadeniz
S. Karadeniz

Telleri Deri iş
Bölge Bşk
Mehmet Gençer

Ter-iş Kocaeli Şubesi Str.
Yakup Şirmer

Parkim iş
Kocaeli Şb. Bşk
Hilmi Çiğler

S. G. B İzmit Şb
Adına
Nihat Ayhan

Tob-Der Gölçük şb.
Adına
Mustafa Kahraman

Töb-Der Gebze Şubesi
Saymanı
Murat Zindarık

Göccürk
Halk Eğitim Kültür
ve Belirleme Derneği
Adına Hayrettin Hama

1965'TEN BU YANA TÜRKİYE'DEKİ YERLİ VE YABANCI
SERMAYE DİKTASININ KURŞUNLATARAK ÖLDÜR-
DÜĞÜ İŞÇİ VE TALEBELERİN BLANÇOSU

Mehmet ÇAVDAR (14 MART 1965 TARİHİNDE ÖLDÜRÜLDÜLER)
Satılmış TEPE

Türkiye işçi sınıfı ekonomik mücadelesinin kanlı dönemine 1965'te girmiştir. Ereğli kömürleri işletmesine bağlı karadan bölgesinin Gelik ocağında çalışan 1560 maden işçisi ücretlerine zam alamadıkları için 10 Mart 1965 günü sabahı, Anayasada ki haklarına sığınarak grev yapmışlardı. 4 gün devam eden bu grev neticesinde Hükümet kuvvetleriyle işçiler karşı karşıya getirildiler ve nihayet jandarmalar ateş açarak işçi Mehmet ÇAVDAR ile Satılmış TEPE'yi vurarak öldürdüler.

Zamanın büyük işçi kuruluş'u Türk-İş'in yöneticileri bu olay karşısında basına verdikleri demeçte "bunda bir komünist parmağı" olduğunu iddia etmişlerdir. (Yeni Gazete 14 Mart 1965) . Oysa bu olayların tahkikatını sonuçlandıran savcı, olayların doğmasında hiç bir siyasi teşekkülün ve yan. ceryanların rolü olmadığını açıklamıştır. (Akşam 4 Nisan 1965).

Ayriyeten ~~yine~~ 4 sene içinde Zonguldak kömür ocaklarında iş kazaları sonucu 337 kişi ölmüş, 44713 kişide yaralanmıştır. Bu, ülkemizde insanın değerini olmadığını çok iyi gösteren somut bir örnektir.

VEDAT DEMİRCİOĞLU (24 TEMMUZ 1968'de polis jopu ile öldürüldü)

Vedat, 1943 Mart'ının 5'inde dünya'ya gelmiş bir köylü çocuğu idi. (Konya'nın taşkent bucağı), Kendi gayretiyle öğrenimine devam ederek Hukuk Fakültesine kadar gelmişti. Aynı zamanda İstanbul Teknik Üniversitesi Motorlar Enstitüsüne'de devam ediyordu.

Türkiye'nin yerli ve yabancı soyguncular tarafından soyularak bir sefalet diyarı haline gelmesine, vatan topraklarının, geri kalmış ülkelerin baş belası ve Dünya Emperyalizmin bekçisi Amerikanın sarhoş bahriyelileri tarafından çiğnenmesine, Türk kadınlarının 6. Filonun eğlence alemlerine peşkeş çekilmesine tahammül edemiyen VEDAT diğer devrimci arkadaşlarıyla birlikte o da protesto ve direniş hareketlerine katıldı.

Ama iktidarda bulunan kukla iktidar gençler gibi düşünmüyordu. 17 Temmuz 1968 gecesini, anti-emperyalist hareketin merkezi haline gelen İstanbul Teknik Üniversitesi Öğrenci yurduna silahlı, soplulu polisler saldırıya geçtiler. Polis copları, kalkanları, masum gençlerin körpe vücutlarına üzerine birer cellat baltası gibi iniyordu. Vedat'da saldırıya uğrayanlar arasındaydı. Korunmak için yurdun üst katındaki yatakhanelere çekilmişti. Polisler bire karşı beş, on beş olarak saldırıyorlardı. Cop ve tekme darbeleri arasında geriliyen Vedat pencerenin önüne kadar çekilmişti. 17 Temmuz 1968 gecesine "kanlı gece damgasını vuran cinayet o anda işlendi. Polisler cop ve tekmelerle son defa vedatın üstüne yüklendiler. İnce pencere camları paramparça oldu ve Vedat'ın vücudu ikinci kattan aşağı düştü. Bundan sonra Vedat'ın üzerine 4 polis birden çullandı. Kendinden geçmiş olan genci yerde sürüklerken, hala vahşet duygularını tatmin etmemiş olacaklar ki, bir yandan da copluyorlardı. 300 metre kadar sürükleyip Teknik Üniversitenin ana giriş kapısına getirip attılar. Vedat tam bir hafta ölümle pençeleşti. Kafatası parçalanmış, vücudu mosmor olmuştu. Doğuda halk açlıktan kırılırken Vedat da 24 TEMMUZ gecesinde hastahanede öldü.

Türk-İş 16 şkolunda 760 bin işçi geline

Çeşitli işkollarındaki grevlerin dökümü

(15 Mart 1980 tarihine kadar)

I. Maden-İş grevi

DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş sendikası, MESS'e bağlı 104 işyerinde 40 bine yakın işçiyi kapsayan grev kararını 10.3.80 günü İzmir'de kurulu Ege Endüstri ve Ticaret AŞ'de uygulamaya başladı. Bu işyerinde 280 işçi çalışıyor.

13.3.80 Perşembe günü İstanbul, Diyarbakır ve İzmit'te daha 11 işyerinde toplam 3720 işçiyle greve gidildi. Grev uygulanan işyerleri şunlardır:

Diyarbakır: Çukurova İthalat ve İhracat AŞ,

İstanbul: Perfektüp Ambalaj Sanayii, Profilo Holdinge bağlı TERLA-Televizyon ve Radyo fabrikası, ELAKS- Elektronik Aksam Sanayii, Koç Holding'e bağlı BELDESAN motorlu araçlar sanayii, RABAK'-ın İstanbuldaki işyeri,

İzmit: RABAK'ın İzmitteki fabrikaları, Trans-Türk'e bağlı BİMAK ve TEZSAN,

İzmir'de: Ege Endüstri ve Ticaret AŞ. (12 işyeri, 4000 işçi)

15.3.80 Cumartesi: Ankara Temel Enerji işyerinde 320 işçiyle greve başlandı. Grev uygulanan işyeri sayısı 13'e, grevdeki işçi sayısı da 4320'ye çıktı.

II. Tekstil grevi

DİSK'e bağlı TEKSTİL sendikası 77 işyerinde 30 bin üyesi adına aldığı grev kararını kademeli olarak uygulamaya devam ediyor

13.3.80 günü İstanbul TEKNİK BOYA fabrikasında da grev uygulanması sağlandı ve böylece grev uygulanan işyeri sayısı 29'a, grevdeki işçi sayısı da 13 bine çıktı.

Aynı gün İstanbul Santral Mensucat'ta 1500 işçinin uyguladığı grevin 42. gününde polis ve Sıkıyönetim kuvvetleri fabrikayı

bastı ve 1500 işçiyi silah zoruyla fabrikadan çıkardı. Bu baskın üzerine çevre fabrikalardan 500 işçi protesto gösterisi yaptı ve polis gösterici işçilere saldırdı. 33 işçi gözaltına alındı.

III. THY (Türk Hava Yolları) grevi

Türk-İş'e bağlı HAVA-İŞ sendikasının uyguladığı grev 13 Mart ta 25. gününü doldurdu. Bu süre içinde THY'nın yaklaşık 3 milyar lira zarar ettiği, sendikanın işçi ücretlerine istediği zam ve öteki sosyal hakların iki yıllık toplam tutarının ise 2,5 milyar lira olduğu açıklandı. İşçi isteklerini yerine vermemekte direnen hükümet ve THY yöneticilerinin bu tutumundan yabancı uçak şirketlerinin yararlandığı, bu arada başbakan Demirel'in yeğeni Yahya Demirel ve ortağı Migirdiç Şellefyan'ın bu şirketlerden özel uçak kiraliyarak milyonlar vurduğu bildirildi. THY'nın günlük zararı 50 milyon lira olarak hesaplanıyor ve bunun 10 milyonu net kar olarak yabancı uçak şirketlerine akıyor.

IV. Adana Yol-Su-Elektrik işçilerinin grevi

15.3.80 günü, Adana Yol-SU-Elektrik Bölge müdürlüğünün 81 işçinin işine son vermesi üzerine Türk-İş'e bağlı Yol-İş Federasyonu üyesi YSE-İş sendikası greve başladı. Federasyon 150 bin işçi adına Adana YSE işçilerinin grevini desteklediğini açıkladı.

V. Gıda-İş grevleri

8.3.80 günü DİSK'e bağlı Gıda-İş sendikası Adana'da Sabancı Holding'e bağlı MARSA yağ fabrikasında 400 işçiyle greve gitti. Grev kararı, toplu sözleşme görüşmelerinin anlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine alındı.

VI. Genel-İş grevleri

İstanbul: İstanbul belediyesi işyerlerinde çalışan 11 bin Genel-İş üyesi işçi, ücretlerini alamadıkları için iki gün grev yaptı (12-15.3.80) Grev, ücretlerin ödenmesine başlaması üzerine

sendikaca kaldırıldı.

Ankara: Yaklaşık bir ay süren belediye işçilerinin grevi 14.3. günü, ücretlerin ödenmesine başlanması üzerine sona erdi.

İzmir: Genel-İş İzmir Şubesinin belediye işyerlerinde aldığı grev kararı 15.3.80 günü belirsiz bir süre için Genel-İş merkezince ertelendi.

İslahiye: Genel-İş sendikasına üye 135 işçinin 5.3.80'de başlattığı grev sürüyor.

VII. Yol-SU-Elektrik Genel Müdürlüğünde 112 bin işçiyle ilgili toplu sözleşme görüşmelerine bu hafta içinde başlanacak. Türk-İş'e bağlı Yol-İş Federasyonunun açıklamasına göre toplu sözleşme görüşmeleri Türkiye ölçüsünde 779 işyerini ve 112 bin işçiyi kapsıyor.

Yol-İş Federasyonu genel sekreteri Muzaffer Saraç: "Tercihini açıkça ve kesin olarak sermayeden yana yapan hükümet, yaşanan sıkıntıların hem kaynağıdır, hem de sorumlusudur. Rağların, Sabancıların, Narin'lerin bir gün önceki açıklamaları, birkaç gün sonra hükümetçe TBMM'ne kanun tasarısı olarak getiriliyor... İşçinin alın teri, yurttaşın sofrasındaki son lokması da alınmak isteniyor... Buna karşı mücadele etmek, temel sendikacılık görevidir."

15-16 Haziran olaylarında tutuklananlar:

DİSK YÖNETİCİLERİ:

Kemal TÜRKLER	Genel Başkan
Kemal SÜLKER	Genel Sekreter
Şinasi KAYA	Yönetim Kurulu Üyesi
Remzi ÇEKER	" " "

Maden-İş Sendikası Yönetici ve Görevlileri:

Hilmi GÜNER	Genel Başkan Vekili
Cavit ŞARMAN	" " "
Hakkı ÖZTÜRK	Bölge Temsilcisi
Saffet KAYALAR	" " Yardımcısı
Celâl ALÇINKAYA	Rabak Fb.Sendika Temsilcisi
Kadir KARATAY	Termo Buhar Fb.işçi
Neşet Demircan	Rabak Fb.Sendika Baştemsilcisi
Uğur ÖZDOĞAN	AEG Eti Fb. işçi
İsmet DEMİR	" " " Sendika Temsilcisi
Şemsettin AKBAS	Farkılas Fb.Sendika Temsilcisi
Fehmi NASUHOĞLU	Abbotti Fb.Sendika Baştemsilcisi
Recep AKGÜL	Türk Demir Döküm Fb.Lokal Temsilcisi
Turgut ALAĞAÇ	" " " " Sendika Temsilcisi
Remzi ARSLAN	Arçelik Fb.Sendika Baştemsilcisi
Orhan Adem SEVİNÇ	Sungurlar Kazan Fb.işçi

Lâstik-İş Sendikası Yönetici ve Görevlileri:

Yaşar ÖNSEN	Genel Başkan Vekili
Cemal DOĞAN	Ciglavet Lâstik Fb.Sendika Temsilcisi
Ömer GEÇER	Lâstik Eşya Fb.Sendika Baştemsilcisi

Basın-İş Sendikası görevlisi:

Burhan ŞAHİN	İstanbul Matbaasında işçi
--------------	---------------------------

Gıda-İş Sendikası görevlisi:

Rafet YILDIRIM	Beşiktaş Un Fb.Sendika Baştemsilcisi
----------------	--------------------------------------

İŞÇİ OLMAYANLAR:

Orhan MÜSTECAPOĞLU	Ressam
Hüsnü ÖZDEMİR	Avukat

FAR-FETCHED ACCUSATIONS

A. Filippov, Pravda own correspondent

Ankara, June 19. A total of 1,473 activists of Turkey's banned Confederation of Progressive Trade Unions (DISK) are on trial by military tribunals in Istanbul, the local press reports. Among them are Abdullah Basturk, Confederation president, who is a leader of the Turkish and international trade union movement, and 73 top officials of DISK executive. The prosecution continues to insist on death sentences for all of them.

Trumped-up standard police charges make absurd claims that the trade unionists "wanted to overthrow the existing regime and establish a dictatorship of the proletariat in Turkey." The "crime" imputed to the Confederation is its own and its activists' protection of broad sections of the working people, participation in strikes, May Day demonstrations and anti-war marches, and its links with the World Federation of Trade Unions.

Sources say that at court sessions the accused conclusively disposed of the accusations made against them. They moreover declared that trade union activists had always, complied with Turkish legislation and that prior to the military administration courts never levelled any charges against DISK or its activists, especially dealing with "subversive activities". It is clear that the aim of these trials is to clamp down on undesired progressive members of the country's trade union movement.

(Pravda, June 20. In full.)

THE END

ORTAK ÇAĞRI

DİSK Genel Yönetim Kurulu üyesi, Türkiye Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Mehmet Karaca, Uluslararası Ticaret Sendikaları Birliği Yönetim Kurulu üyesi, Bank-Sen Genel Başkanı Metin Denizmen, Uluslararası Metal Sendikaları Birliği, DİSK Yürütme Kurulu üyesi, Türkiye Maden-İş Sendikası Genel Başkan Vekili Kemal Daysal, DİSK Genel Yönetim Kurulu üyesi ve ^{Türkiye} Maden-İş Genel Başkan Vekili Murat Tokmak, DİSK Genel Yönetim Kurulu üyesi, Bank-Sen Genel Başkan Vekili Turhan Ata ^{22 Kemal Türklerin faşistler tarafından katledilmesinin yıldönümünü 22 temmuz'da aşağıdaki ortak çağrısı yayınlamışlardır:} ~~22 Kemal Türklerin faşistler tarafından katledilmesinin yıldönümünü 22 temmuz'da aşağıdaki ortak çağrısı yayınlamışlardır:~~ x x x

" İşçiler, emekçiler, aydınlar, yurtsever subay ve assubaylar!

İstanbul Sıkıyönetim Savcılığı, DİSK'e karşı açtığı dâvada 52 DİSK yöneticisi hakkında idam cezası istiyor. Dâvanın ileride daha da genişletilerek binlerce işçi ve sendikacının yargılanacağını açıklıyor. Bu açıklama, işçi sınıfına, emekçi halkımıza, tüm demokratik çevrelere yönelik yeni ve geniş çaplı, vahşi bir saldırının başlatıldığını gösteriyor.

Faşist terör ^{merkezi} ~~merkezi~~ Milliyetçi Hareket Partisi'nin kirli çamaşırlarının ortaya dökülmesinden telâşa kapılanlar, ellerini çabuk tutmaya çalışıyorlar. DİSK Dâvası'nın savcısı Takkeci, MHP'li kaatillerin yarıda bırakmak zorunda kaldıkları terörü sürdürmek istiyor. Milliyetçi Hareket Partili, Ülkü Ocaklı faşistler, sendikal hakları için savaşım veren onlarca DİSK üyesini öldürdüler, kaç kez grevlere saldırdılar. DİSK'in kurucusu ve büyük önderi Kemal Türkler, bundan bir yıl önce doğrudan Türkeş'in emriyle öldürüldü. Bu işçi ve sendika düşmanı terör eylemleri, her seferinde, TİSK, TUSİAD, Odalar Birliği gibi işveren örgütlerinin yöneticilerince büyük paralarla ödüllendirildi. Şimdi sıkıyönetim savcıları, DİSK yöneticilerine idam cezası isteyerek, bunların yolunda yürüyorlar. Cenaze törenine yüzbinlerin katıldığı, bu faşist cinayeti

protesto için yüzbinlerin iş bıraktığı Kemal Türkler'i yargılamak istiyorlar. ↪

Milliyetçi Hareket Partisi başlarına karşılık bunları ipten kurtarmak için sendikacıları rehin almak istiyorlar.

DİSK'in suçu nedir?

Askerî savcılar, DİSK'in yasalar çerçevesindeki eylemlerini suç gibi göstermeye çalışıyorlar. DİSK yöneticilerine, işçilerin çıkarlarını korudukları için, üyelerine daha iyi yaşama ve çalışma koşulları sağlamak istedikleri için, işverenlerin dayatmalarına karşı grevler örgütledikleri için idam istiyorlar. Demokrasiyi korumak, işçi haklarını geliştirmek amacıyla gösteri ve mitingler düzenledikleri için, 1 Mayıs'ı kutladıkları için idam istiyorlar. ↪

1 Mayıs Alanı'nda yatan 34 yurtseverin kaatillerini ortaya çıkaracakları yerde, terörün kurbanlarına bir darbe de bunlar indirmek istiyorlar.

Terörizmi önlemek için iktidara el koyduğunu söyleyen Millî Güvenlik Konseyi, hangi gerekçeyle, hak ve adalet için savaşım verenleri ortadan kaldırmak istiyor? Eğer DİSK yöneticileri ve 500 bin DİSK üyesi, ~~fasist~~ saldırı ve ~~kışkırtmalara~~ ^{katılsaydı,} ~~kalkışsaydı,~~ örneğin on yıllık Genel Başkanlarının intikamını aynı yöntemlerle almaya kalksalardı, ülkemiz bugün nasıl bir ortamda olurdu? Bu gerçekleri halktan, yurt ve dünya kamuoyundan gizlemek olanaklı değildir. DİSK suçsuzdur, hesabını veremeyeceği ^{tek} ~~hiç~~ bir eylemi yoktur. Tersine, Genel Başkanımız Abdullah Baştürk'ün DİSK'in kapatılması istemiyle açılan dâvada belirttiği gibi, "bizler, Türkiye'de ~~de~~, genelde demokratik hak ve özgürlüklerin, özelde sendikal hak ve özgürlüklerin hayata geçirilmesi için mücadele veren ve bugün bu yüzden sanık sandalyesine oturtulmak istenen DİSK'in üyesi ve yöneticisi olmaktan ^{onur} ~~gurur~~ ve kıvanç duyuyoruz."

DİSK yöneticilerini idam etmekle ne değişecektir? Amerika, baskı ve dayatmalarından mı vazgeçecektir? ^{Bu} tekelci patronlar vurgunlarını mı azaltacaklardır? Ekonomik bunalım mı sona erecektir? Yoksa terörizmi tırmandıranlar, ülkeyi kargaşaya sürükleyenler mi doğru yola geleceklerdir? Tersine, ^{DİSK'i} ~~bizi~~ yargılamak isteyenler, bu en gerici, halk düşmanı güçlerin yardımına koşuyorlar. Ücretlerin dondurulmasına, kıdem tazminatlarının, ikramiye ve yan ödemelerin budanmasına, emeklilik ve sigorta haklarının azaltılmasına, işsizlik ve pahalılığın tırmanmasına karşı işçilerden yükselen tepkileri idam tehditleriyle geriletmek istiyorlar. Sendikalara yaşam hakkı tanımak istemiyorlar. Dâvayı daha da genişletme tehditleriyle yüzbinlerce Türk-İş üyesini, Türk-İş üyesi sendikaların yöneticilerini, bıçağın kemiğe dayanmasına karşın, hareketsiz kalmaya, teslim olmaya zorluyorlar. Sendikalar, Grev, Sözleşme ve İş Yasalarındaki gerici değişiklikleri böylece engelsiz gerçekleştireceklerini umuyorlar.

Sendikalı, sendikasız, DİSK ve Türk-İş üyesi işçiler, Türk-İş üyesi sendikaların yöneticileri, yurtsever, demokrat çevreler!

İşçi sınıfına, emekleriyle tüm değerleri yaratanlara yönelik bu saldırılar geri püskürtülmelidir. Bizlerin gerçekçi bir tutumla, Millî Güvenlik Konseyi'nin çağrısına karşın, teslim olmayarak, sendikal görevlerimizi yerine getirmek için savaşımımızı sürdürmeye karar vermiş olmamızın ne denli doğru olduğu bugün açıkça ortadadır. Şimdi tüm işçileri, tüm sendikacıları, Türk-İş'i, tüm yurtsever ve demokrat güçleri bu saldırıya karşı güçlü bir ~~birlik~~ direniş içine girmeye çağırıyoruz. Türk-İş yöneticileri, aynı saldırının yarın kendi sendikalarına kadar uzanacağını görmelidirler. Yitirilecek zaman yoktur! Eğer bu saldırı elbirliğiyle geri püskürtülemezse, bundan böyle her dönem sendi-

kal hareket, sendikal savaşım tekellerin çıkarına kana boğulacaktır. DİSK yöneticilerini ipte görmek isteyenler, tüm işçi sınıfını eli kolu bağılı köle görmek isteyenlerdir. Holdingçi patronların, büyük bankerlerin temsilcileridir. İşçi hakları, demokrasinin temelidir. Demokrasiden yana herkes kendi çıkarı için bu gerçeğı görmeli, DİSK hakkında açılan dâvaya karşı çıkmalıdır. Yasal sendikal eylemlerden dolayı, bir ülkede sendikacılar idam edilmek isteniyorsa, buna izin verilirse, o ülkede en küçük bir demokratik hak bile, hayal olarak kalır. Bugün DİSK'e, Töb-Der'e, Köy-Koop'a yönelen saldırılar, yarın tüm demokrasi yanlılarına yönelir. İşçiler, demokratik güçler bu savaşımalarında yalnız değildir. Uluslararası işçi marşı Enternasyonal'i söyledikleri için mahkûm edilen Maden-İş üyelerine birçok ülkeden işçi ve sendikalar dayanışmalarını bildirdiler. DİSK'e ~~karşı~~ açılan dâvaya karşı yurtdışında büyük dayanışma ve protesto eylemleri düzenleniyor. Köylüler, esnaflar, memurlar, bu düzenden işçiler gibi yaka silken tüm halk işçilerin yanında olmalıdır. Saldırıları göğüslemek, sendikal hareketi ipe çekmek isteyenleri geriletmek için birleşelim! Tutuklu işçi ve sendikacılarla dayanışma içinde olalım!

Yurtsever subay ve assubaylar!

Ordu içinde yuvalanmış gerici, Amerikancı güçlerin DİSK'e, işçi sınıfına yönelttikleri bu saldırılara karşı durun! Sizler de halk çocuklarıdır. İşçiler sizlerden bunu bekliyor. Ordu ile işçi sınıfının arasına kan sokulmasına izin verilmemelidir. Ordu ile halk arasındaki uçurumun daha da derinleşmesinden yurtsever subay ve assubayların kazanacağı hiçbir şey yoktur. İşçi hareketi sizlerden dayanışma, dostluk bekliyor. Subayların işçi ve sendikacı celladı, orduyu Amerika'nın, Koç'ların, Sabancı'ların maşası olarak karşısında görmek istemiyor.

İşçiler, emekçiler, tüm yurtseverler!

Faşist kurşunlarıyla, Türkeş'in emriyle katledilen büyük işçi önderi Kemal Türkler'in ölüm gününde istemlerimizi birlik içinde haykıralım: DİSK Dâvası durdurulmalı, sendikacılar serbest bırakılmalıdır! Bütün sendikal haklar eksiksiz bağlanmalıdır! Milliyetçi Hareket Partisi ve destekçilerinden tüm faşist cinayetlerin hesabı sorulmalı, 1 Mayıs 1977 kırımının sorumluları ortaya çıkarılmalıdır!"

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI
TÜSTAV

-----"Türk İşçi hareketi"nde yeni gelişmeler: M.Şükrü Koç.

Özgür İnsan. Sayı 1.

Bu yeni yasal durum (1961 Anayasası ve 1963'de 274 ve 275 Sayılı yasalar) Türk işçilerinin, kendileri için yaptıklarından fazlasının, başkaları, yani işçi sınıfı dışındaki siyasal ve sosyal grupların, ~~siyasal~~ siyasal partiler tarafından verilmesi gibi bir sonuç yaratmıştır. Dünyanın hiçbir başka ülkesinde, işçilerin hakları önce Anayasa maddesi, sonra da özel kanunlar çıkarılarak kendiliğinden denecek rahatlıkla teminat altına alınmış değildir."

(1968 Türk-İş içindeki Sosyal Demokrat Sendikacılar Konseyi'nin ortaya çıkışı üzerinde duruyor yayınladıkları bildiriden parçalar)

----- "İşçi hareketimizin Sosyal Demokrasiye Yönelişi" H. Faruk ~~Erix~~ Erginsoy

Özgür İnsan . Sayı 2

"Çağın gerisinde kalmamak için işçi sorunlarına... sosyal demokrat düşüncenin buyurucu ilkelerini toplumsal yapıya uyarlı olarak bakmak zorundayız.

Çünkü işçi aydın ayrılığını gide gide azaltan, sömürüyü işçi kesiminden köylü ve dar gelirli diğer halk kesmenlerine kaydıran devlete siyasal açıdan egemen olmakla gizli sosyo-ekonomik iktidarları engellemenin olanaksızlığını gösteren gelişmeler bizi işçi sınıfı öncülüğü ve diktası türünden sloganlara yabancılaştırıyor."

"..... içinde bulunduğumuz ortam, ikiyüzyıl gerideki liberal kapitalist düşüncüyü, yüzyıl gerideki bilimsel sosyalist düşüncüyü oluşturan ortam değildir.

Türk İşçi hareketi için Türkiye gerçeğine oturan bir öğretiyi geliştirirken yukarda kısaca değinilen doğruları çıkış noktası olarak almak zorunu vardır. Bu zorun bize bir yerdex işçileri sömürüye paydaş yaparak durgunluğa sürükleyen gelişmiş ve emperyalist aşamaya varan ülkelerin, öte yandan devletin topluma karşı özellikler içinde zenginleşirken bireyi unuttuğu despotik sol yönetimlerin eksikliğini gösterir. Böyle olduğu içinde sermaye sınıflarının siyasal örgütüne

yandaş işçi hareketi~~xx~~ ile işçi sınıfının öncü diktasına özenen yön-
temlere paralel işçi hareketi dışında bir üçüncü akım engellenme
olasılığı bulunmayan koşullar içinde kendiliğinden gelişir. Güncül
sözlükte bu akım "sosyal demokrat işçi sendikalarının devrimci eylemi
"biçiminde tanımlanmaktadır. "İşçi hareketimizdeki sosyal ~~demokratik~~
demokrat girişime baskın özellik böyle belirlenince ondan beklenen
stratejik görevi saptamakta kolaylaşacaktır. Sözde konu stratejik
görev, toplumcu aydın kesimin~~xx~~ oluşturacağı düşünceyi eyleme dönüş-
türmektedir."

"Türk işçi hareketinin ^{karakter} ~~sınıfsal~~ yapısında sınıfsal bir dikta
özlemini ~~bes~~leyecek özellikler yoktur. Bu yargı, Türk işçi hareketinin
sınıfsal oluşumunda rol alan etkenlerin batılı toplumlardan farklı
oluşu ve aynı etkenlerin sınıfsal nitelikleri ulusallık karakteri
içinde eritmiş olması gerçeği ile ve kolayca doğrulanır."

"Bu konu bize özge niteliklerin yanısıra evrensel gerçeklere
de ağırlık vermektedir. Bilindiği gibi, toplumsal bilimlerde bulgunun
aslı değerini zaman belirler. Yine bu nedenle toplumsal süreç toplum-
sal bilimlerin eleştirisinde gözlemlenecek ilk etkindir. Bu açıdan
alınca "arksizmin sınıfsallığa ilişkin açıklamaları ile alt yapı çö-
zümlerinin günümüz için evrensel gerçeklikte doğrular olmadığı
kolaylıkla görülecektir."

-----"Özgür İnsan-Özgür Toplum için aramalar" Ceyhun Atuf Kansu.

Özgür İnsan. Sayı. 3

"....Kapitalizm kendisini halk yönetiminin işlediği bir düzende
savunabilir,... sosyalizmin seçeneğini halk yönetimi açar, halk yöne-
timi kuralları işledikçe sosyalizm olabilir."Komünist Demokrasi"
olmaz seçeneği yoktur, ama halk yönetimi ilkeleri içinde bir takım
ülkelerde komünizm bir seçenek gücü taşıyabilir, partiler örgütlenir,
genel oydan pay alırlar."

"Sosyal demokrasinin gözettiği amaç tarihin yığıldığı, oluşturduğu
sınıfları zorbalıkla yok etmek değildir, sınıflararasındaki çelişki-
leri emeğinden, çalışma gücünden, üretici yaratımından başka mal

varlığı olmayan sınıfların yararına toplumsal değişmelerle çözmektir".

-----Özgür İnsan.Sayı. 5 "Anayasa ve Demokrasi" Bülent Ecevit

"Görüşüne göre, bu Anayasa değişikliklerini isteyenler de demokrasi istiyorlar. Fakat öyle bir demokrasi olsun ki diyorlar, düşünce ve anlatım özgürlüğü iyce sınırlanabilsin!..... İstenirse sınırlanabilir elbette... Fakat o zaman rejim, Batı'nın "Liberal Demokrasi" dediğı, bizim "özgürlükçü demokrasi" diye benimsediğimiz demokrasi olamaz.

Partiler olabilir öyle bir rejimde, parlamento olabilir, genel oy olabilir... Hem de herkes oyunu dilediğı gibi kullanabilir... Fakat herkesin düşüncelerini serbest yayamadığı, her düşüncenin serbestçe tartışılamadığı, yurttaşların toplum sorunlarına serbesçe gösterilecek çözümler arasından serbestçe seçme yapamadığı bir rejimde, ne parlamento demokratiktir ne de demokratik oy özgürlüğü vardır. Yurttaşlar gene sandık başına giderler... Ama gözleri bağı kulakları tıkalı, ağızları kapalı giderler... Komünist ülkelerde gittikleri gibi, faşist ülkelerde gittikleri gibi, faşist ülkelerde gittikleri gibi giderler."

-----Ö.İ.S.6: Sosyal Demokrat Hareketi Üzerine Düşünceler.H.F.Ergin-soy

"Türkiye'de Sosyal Demokrat hareketi karalayan bağınaz sol ve sağ güçler, halkın bu girişime karşı tavurunu değerlendirirken ortak bir yanlışlı içindedirler."

"....Bağınaz soldan gelen suçlamalar daha bilimsel bir görüş taşımakta ve bu nedenle de üzerinde durulmayı gerektirir önemde gözükmektedir.

Bağınaz sol sosyal demokrat harekete yönelttiğı suçlamada onu solculuktan bir sapma olarak nitilemekte ve bu yargıyı kanıtlayabilmek için olağanüstü çaba sarfetmektedir. Söz konusu yargı, gerek Avrupa ülkelerindeki Sosyal Demokrat hareketlerle T'de gerçekleşen SD hareket

arasındaki ayrılıkları, gerekse Türkiye gerçeklerinin ne denli yanlış bir yorumla ele alındığını göstermek bakımından incelenmeye değer!"

"....Genellikle Avrupa Sosyal Demokrasilerinin işçi sınıfının aristokratlarının çabalarıyla ortaya çıktığı doğru olmakla ^{beraber} birlikte bundan dolayı sosyal demokrasiyi suçlamak veya solculuktan bir sapma olarak nitелеmek doğru olmasa gerek. Bu konuda bir yargıya varırken, Avrupa Sosyal demokrat hareketlerinin, Marks'ın bazı kehanetlerinin gerçekleşmediği, mülkiyet, sınıf vb. kavramlarının yeniden gözden geçirilmeye başlandığı bir dönemde oluştuğunu dikkate almak gerekir."

"U....Türkiye Sosyal Demokrat Hareketi, ne kapitalistleşme süreci tamamlandıktan sonra ortaya çıkmakta ne de işçi sınıfından kopan bir işçi aristokrasisi ile onun bürokrat yöneticilerine yaslanmaktadır."

"Türkiye'de SD hareket bir anlamda halkın kendine dönmesi, tarihsel özelliklerini, temel karakterini ve bu temel karaktere bağlı toplumsal dinamikleri çağdaş gerçeklere uyarlaması girişimidir. Çok yüzeyde bir tarih incelemesi bile, Sosyal Demokrat hareketin toplumsal amacı ile tarihsel Türk toplumunun çekirdeği arasındaki tutarlı aynılığı göstereceği için bu yargı bilimsel açıdan kolaylıkla doğrulanabilir."

"Bilindiği gibi, gerek Anadolu'daki yerleşik dönemlerde gerekse daha önceki göçebelik dönemlerinde Türkler sürekli bir biçimde toplumcu bir düzene sahip olmuşlardır. Örgütlenme yeterlikleri, devlet kurma konusunda tarih boyunca gösterdikleri üstün yetenekler, göçebelik döneminde gösterdikleri dayanışma, yerleşik dönemdeki toprak, Sosyal güvenlik ve devlet denetimindeki ticaret düzenlemeleri, toplumcu Türk çekirdeğini değerlendirmek kolaylıkları veren özelliklerdir."

"1960 ihtilalinden sonra, toplum yığını içinde gizlenen ve tarihin derinliklerinde kendini kimi zaman isyanlarda kimi zaman Osmanlı serüveninin dışında kalmakla sürdüren ve toplumcu Türk çekirdeğini oluşturan kavram etkin bir güç olarak belirmeye başlamıştır."

"Görüldüğü ki,Batı'da genellikle işçi sınıfı içinde beliren aris-
tokrasi ile onun yöneten bürokrasinin başlattığı Sosyal Demokrat ha-
reket ile Türkiye sosyal demokrat hareketi arasında temelden hiçbir
benzerlik yoktur.Bu köken ayrılığını en açık biçimde ortaya koyacak
belgede elimizin altındadır.Bu belge 1961 Anayasasıdır."

".....Türk toplumunun günümüzde yaşadığı sıkıntıları yaratan
asıl gelişki 1961 Anayasası ile kurulu düzen arasında ortaya çıkmıştır
Kurulu düzen halkın katkısı olmaksızın yapılan bürokratik devrimlerin
getirdiği düzendir.Buna karşılık devrimci 1961 Anayasası halkın istek-
lerini yansıtmakta halkın isteği devrimci ve toplumsal bir düzeni ön-
görmektedir.....1961 Anayasasının temel özelliği top-
lumsal bir düzen kurmak için gerekli devrimlerin yapılması ve bu eylemin
demokratik usullerle gerçekleştirilmesi amacıyla yoğunlaşır"

".....Batı'daki ve T'deki SD hareketlerinin köken ayrılığından şu ön-
nemli sonuç çıkıyor:T'de halk genellikle bürokratik devrimcilerin ile-
risindedir.Ve T'deSD hareketleri halkın siyasal gruplar üzerindeki
yol gösterici etkisinin ve istekleriyle yarattığı baskısının sonucudur."

---Ö.İ.S.24/Ekim 1975/Gelişmekte olan ülkelerde Demokrasi ve T.örneği
Ergun Özbudun.

"Türkiye az gelişmiş ülkeler arasında demokratik bir siyasal sis-
temin yaşamasına nispeten elverişli koşullara sahip bir ülke olarak
görülmektedir.T'nin din dil,ırk ve tarih bakımından büyük ölçüde türdeş
(homojen) sayılabilecek olan sosyal yapısı,günümüzün az gelişmiş ülke-
lerinin çoğunda ekonomik gelişmeden doğan sorunları daha da ağırlaştı-
ran etnik veya dinsel çatışmaların doğmamasıxx sonucunu doğurmuştur.Av-
rupa'da işçi sınıfının uzun ve ıstıraplı mücadeleleri sonunda elde etti-
ği 'siyasal(genel oy) ve sosyal haklar,Türkiye'de benzer bir mücadele
olmaksızın kazanılmış,bu da şüphesiz sınıf çatışmasının yoğunluğunu
azaltmıştır.Türk işçi hareketinin sorumlu ve alımlı bir yönde gelişme-
sinde bu etkenin önemli rolü olmuştur.Türkiye'de halkın aktif siyaset

sahnesine girişı,ani değil,hayli tedrici bir süneç niteliğini taşımış, böylece siyasal sistem üzerindeki baskılar dayanılmaz ölçüye varmamıştır.Demokratik sistemin meşruluğu belli bağlı bütün sosyal guruplar ve ve siyasal güçler tarafından kabul edilmektedir.Devlet geleneginin tarhsel gücü,T'deki siyasal kurumların benzer gelişme düzeyindeki ülkele- re oranla daha güçlü ve daha esnek olmalarıxx sonucunu doğurmuş,bu da nisbi bir siyasal istikrar sağlayabilmiştir.Gercekten,Türkiye,iyi ör- gütlenmiş güçlü siyasal partilere ve meslek kuruluşlarına sahip olması bakımından örneğin Orta Doğu'daki komşularından çok farklı bir görü- nüm içersindedir.Nihayet son 20-30 yıl içinde gelir eşitsizliklerinin bir miktar artmış gibi görünmesine rağmen hızlı denilebilecek bir eko- nomik gelişmenin gerçekleştirilmesi sonucunda bütün belli bağlı sos- yal gurupların hayat standartlarında "mutlak" terimlerle bir yükselme olması sosyal hoşnutsuzlukları patlama noktasından uzak tutmuştur.

".....Buna karşılık şimdiye kadar sağlanabilmiş olan ekonomik geliş- me hızı korunamadığı taktirde sosyal çatışmaların yoğunlaşması ve bunun da bazı guruplar gözünde teknokratik (12 Mart 'ara dönem" modeli çekiciliğini arttırma tehlikesi mevcuttur."

---Ö.İ.S.28/Şubat 1976/ "Demokratik Solda İşçi-Köylü El Ele"
Ecevit'in 3.Dem.Sol Düşünce Formundaki ko-
nuşmanın tam metni:

"Siyasal mücadelenin nitelik değiştirmesi" (ara bağlık)

"27 Mayıs 1960 öncesi dönemi mücadelesi bir bakıma soyut bir öz- gürlük mücadelesiydi;soyut bir demokrasi mücadelesiydi.Bir yanda sırf özgürlük aşkıyla demokrasiyi korumaya çalışanlar ve gerektiğinde bunun için mücadele edenler vardı,Öbür yanda da hênüz T'de demokrasi yeni olduğu için veya kendi doğaları,yaradılışları eleştiriye yatkın,açık olmadığı için özgürlükle beraber gelen eleştirilere psikolojik açı- dan tahammülü olmayanlar vardı.Bu tahammülsüzlükle bu özgürlük aşkı arasındaki mücadeleydi 27 Mayıs 1960 öncesi mücadelesi.....

Bugünün özgürlükçü demokrasi mücadelesi bu rejimi korumak ve yıkmak

isteyenler arasında yapılan mücadele, eskisine oranla büyük ölçüde sosyal ve ekonomik içerik kazanmıştır.

"T'de artık iktidar savaşı partiler arasında bir savaş, bir mücadele olmaktan çıkmıştır. T'de sosyal iktidarın, toplumsal iktidarın mücadelesi verilmektedir. T'de hangi partiler değil, kimler iktidar olacaktır, toplumun hangi kesimleri iktidara daha çok ağırlığını koyacaktır, bunun mücadelesi verilmektedir ve mücadele böyle bir nitelik kazandığı içindir ki, günümüzdeki kadar amansız ve şiddetli olmaktadır."

"Halktaki bilinçleniş, örgütleniş ve siyasal iktidara, yönetime ağırlığını koyma eğilimini yasal yollardan önleme olanağı artık T'de kalmamıştır. Çünkü T'de artık yasaları değiştirmek sadece parlamentoda oluşacak çoğunlukların elinde değildir."

"....."Egemen güçler" derken bir ayırım yapıyorum, her sözümün başında "bir kısım egemen güçler" diyorum. Çünkü şükranla belirtmek gerekir ki, T'deki geleneksel egemen güç denilebilecek güçlerden bir kısmı özgürlükçü demokrasiye bağlıdır, bir ölçüde ilericidir; bir kısmı da dünyanın ve Türk toplumunun nereye gittiğini ve bu gidişin durdurulamayacağını anlayabilecek kadar akıllıdır, bilgilidir veya görgülüdür.....
....., bir bölümü de tutucu eğilimde olsalar bile tutuculuklarıyla denge kurabilecek kadar akılları ve dünya görgüleri vardır. "Bir kısım egemen güçler" diyerek sınırlama gereğini o nedenle duyuyorum."

"Bu bir kısım egemen güçler, karşılarında gördükleri tehlikeyi kaynağında kurutmak istemektedirler. Bir bakıma bu akıllıca bir davranıştır. Yüzeydeki belirtilerle mücadele edecek yerde, uzun vadeli bir mücadeleye kalkışmaktadırlar.

"Bütün bunların, toplumdaki, halktaki hızlı bilinçlenme karşısında ve halkın kararlılığı karşısında yetersiz ve geçersiz kalmakta olduğunu görenler, şimdi bir başka yönetim daha başvurmaya başlamışlardır. O yönetim de işçilerin ve genel olarak halkın örgütlerini bölmektir. Bir yerde bir sendika güçleniyor mu, hemen onun karşısına bir başka sendika dikmek bir takım çıkarlar sağlayarak her sendikanın içinde her zaman olmuş ve

olacak rekabetlerden yararlanarak onun karşısına başka bir sendika çıkarmak..."

"İşçi hareketinin de, demokratik sol hareketin veya onunla aynı doğrultudaki bazı sosyal demokrat hareketlerin de güçlü olduğu ülkeler, demokratik sol bir siyasal partiyle işçiler arasında bütünleşme ölçüsüne vran bir işbirliğinin kurulabilmiş olduğu ülkelerdir. Bu işbirliğinin kurulamadığı ülkelerde, güçlü sendikalar olabilir, demokratik sol partiler, sosyal demokrat partiler, sosyalist partiler de olabilir; ama hiçbir güçlü değildir; o ülkelerin hiçbirinde sol partiler kolay kolay iktidar olamamaktadır, iktidar olsa da etkili olamamaktadır, kendi doğrultusunda çizgisinde kalamamaktadır veya iktidarı yeterince elde tutamamaktadır; öte yandan işçiler iktidara ağırlığını koyamamaktadır; sanayiciler huzursuzluktan, tedirginlikten kurtulamamaktadır, ekonomide ve siyasette ve toplum yaşamında istikrar sağlanamamaktadır."

"Ne zaman bu tepki en şiddetli biçimde gösterilmiştir? (MHP'nin tepkisinden söz ediyor, komünist partileriyle ilişki kurduklarında tepkinin şiddetli olmadığını, sosyal demokrat partilerle ilişki kurduklarında tepkinin hesaplı olarak arttığını söylüyor) Komünistlikle uzaktan yakından ilgisi olmayan, tam tersine komünizmin en demokratik fakat en etkin önleyicisi olduğu bilinen sosyal demokrat hareketlerle ilişki ve işbirliği kurmamızla birlikte, işçi hareketini etkisiz kılmak isteyenlerin tedirginliği ve tepkileri artmıştır. Hele aynı doğrultuda partilerden oluşan Sosyalist Enternasyonale CHP'nin katılma olasılığı belirince kıyameti koparmaya başlamışlardır."

"Sınaileşme sürecindeki bir ülkede veya sınaileşmiş bir ülkede işçi hareketiyle bütünleşmiş bir demokratik sol veya sosyal demokrat hareket var ise o ülkede iktidar belirlenmiş demektir. O ülkede artık sürekli olarak iktidar olabilecek olanlar sadece demokratik solcular veya sosyal demokratlardır."

"Kuzey ülkelerinde örgütlenmiş işçiler yalnız kendi partilerini bulup onunla, o partiyle bütünleşmiş değiller. Demokratik işçi hareketi

o ülkelerde hükümetle de devletle de bütünleşmiş. Bir sanayi toplumu içinde devlet öyle ayakta durabiliyor; hatta özel kesim sanayi öyle ayakta durabiliyor.

Dünyayı az çok bilen bazı iş adamları biz Kuzey Ülkelerinden İskandinav Ülkelerinden söz ettikçe "iyi ama" derle orada özel sektör şu kadar geniş... Onu ben de biliyorum. Benim de ona itirazım yok. Ama orada gerçeğin iki yanı var. Orada aynı zamanda demokratik işçi hareketi partisini bulmuş, partisiyle bütünleşmiş ve partisini iktidara getirip onunla birlikte iktidara oturmuş. O nedenle de, orada, sanayici dahil herkes için huzur var, herkes için güvenlik var, herkes için sosyal adalet var."

Ü.....T'deki demokratik işçi hareketini ilkin kendi içinde birleşmeye çağırıyorum, sonra da CHP'le bütünleşmeye çağıırıyorum."

"Bu bütünleşmeyi gerçekleştirmek zorundayız. Bunu gerçekleştiremezsek biz uzun süre gerçek bir demokratik sol parti olarak kalamayız. Bir süre daha kalırız. Çünkü, örgütlerin dışında işçilerle bugün düşüncede ve duyguda birleşmiş durumdayız. Ama daha gerçek, daha somut bir bütünleşmeye dönüşmeden bu ilelebet böyle süremez."

"Elini yeterince uzatmaz (sendika hareketi) kimi uzatır, kimi uzatmaz, böyle bir durumla karşı karşıya kalırsak, biz karınca gibi temelden çalışmaya başlarız. Tavanda elele verebileceğimiz o bütünleşmenin sağlanamayacağını görürsek işçiyle tabandaki bütünleşmemiz üstüne yeni bir yapı kurarız."

".....elbette sendikalar arasında, sendika yöneticileri arasında da rekabetler vardır, çekişmeler vardır ve olacaktır. Hatta yerine ve zamanına göre çıkar kavgaları vardır ve olacaktır.....
.....Aranızda çıkar kavgaları olabilir. Birbirinizi beğenmiyebilirsiniz; hatta ekonomik ideolojileriniz arasında, küçük büyük bazı farklar olabilir. Ama, eğer toplu sözleşme ve grev hakkının, eğer sendikacılığın özgürlüğü demokrasiden başka bir rejimde yaşamayacağını biliyorsanız, en azından bunda elele vermelisiniz."

"Köylü ve işçi demokratik solcu CHP'nin başlıca dayanakları olacaktır. Burada "işçi" derken tabii, tüm çalışanlarıyaşanlarını emeğiyle kazananları belirliyorum. Eskiden kökenlerinde marksist oldukları için veya belki de Marksizmi de çok dar biçimde yorumladıkları için başka ülkelerdeki bazı sosyal demokrat partilerin, bir asır önceden düştükleri yanlışlığa biz düşmeyeceğiz. Yani kendimizi yalnız işçilerin partisi saymıyacağız, işçisiyle, köylüsüyle tüm çalışanların partisi olacağız."

Başlangıçta o yanlış yorumları ve tutumları nedeniyle bugün bizim bazı bakımlardan imrendiğimiz ve bir ölçüde veya geniş ölçüde başarılı olduğunu gördüğümüz sosyal demokrat hareketlerin bir zaafı, köylünün örgütlenmesini tarihsel süreçte sağ partilere kaptırmış olmalarıdır."

"T'nin somut koşulları içinde demokratik sol örgütlenme, üç ayaklı bir örgütlenme olacaktır. Bir ayağı örgütlenmiş işçi hareketi, öbür ayağı kooperatifçilik hareketi, üçüncü ayağı da bunların siyasal partisi"

"Böyle bir üç ayaklı sağlam demokratik sol hareketle halk iktidarının gerçekleşmesinden haklı olarak kaygı duyabilecek bazı çevreler vardır, ama gerçek sanayicilerin kaygı duymalarına, tedirgin olmalarına neden yoktur."

---- Ö.İ.Sayı 28. "1975 ve Uluslararası Politika". H. Ülman

"İster aralarında varılan gizli bir anlaşmanın, isterse koşulların zorlamasının sonucu olsun Birleşik Amerika ile Sovyetler Birliği soğuk savaşın iki sıcak bölgesini, yani Güney Doğu Asya ile Orta Doğu'yu yeniden paylaşmışa benziyorlar. Gerçekten, 1975 yılında Birleşik Amerika önce Vietnam'dan sonra Kamboçya hatta Laos'tan çekilirken bu bölgeye Sovyetler Birliği girmiştir; buna karşılık Sovyetler Birliği Orta Doğu'dan uzaklaşırken, Birleşik Amerika Süveyş bölgesine askeri gözlemcilerin yerleştirmiştir."

----Ö.İ.Sayı.32."İkili yumuşamadan çoğulcu yumuşamaya" B.Ecevit.

(Fransız Kültür Radyosunun açık oturumunda)

"Büyük devletlerin dünyayı etki bölgelerine bölmek amacıyla varacakları her türlü anlaşma öteki ülkeler için sorunlar yaratır.Gelişmiş ülkeler için de gelişme sürecindeki ülkeler için de sorunlar yaratır.

Fakat büyük devletler arasında yumuşama herhalde sürtüşmeden iyidir;çünkü çağımızda böyle bir sürtüşme,ikisinin de birbirini,bekki de insanlığı yok etmesi sonucunu doğurabilecek bir çatışmaya yol açabilir."

"Fakat,küçük devletler,bu hareket serbestliğini dikkatli kullanmak zorundadırlar.Çünkü eğer yumuşamadan dayandığı güçler dengesini sarsabilecekleri izlenimini verirlerse büyük devletlerle başlarını derde sokabilirler.Gerçi nükleer dengeyle elleri kolları bağlandığı için,büyük devletler,böyle bir davranış içine giren küçük devletlere karşı askeri tedbir almayabilirler,ama ekonomik baskı ve yıkıcı faaliyet tedbirine ~~başvurabilirler~~ başvurabilirler."

"Yumuşamayla birlikte dünyada garip ibr gizli diplomasi türü de ortaya çıkmıştır.Bugün iki karşıt büyük devlet arasındaki gizli bilgi değiş-tokuşu,her iki büyük devletle müttefikleri arasındaki gizli bilgi değiş tokuşundan daha fazladır."

".....günümüzde yumuşama çoğulcu veya evrensel bir yumuşama değil ikili hegemonya temeline dayanan bir yumuşamadır."

---- Ö.İ.Sayı.36/Ekim.76 /"1976 Sonbaharında Türkiye" İ.Cem

" "Büyük" yahut "tekelci" sermaye açısından,tercih,şu ya da bu parti arasında olmaktan çok,demokrasi ile "güdüm ~~ile~~" demokrasi arasında gözükmektedir.

Türkiye üzerine siyasal değerlendirmelerde genellikle düşülen yanlış,Adalet Partisini tekelci sermayenin kayıtsız-şartsız tercihi sanmak,onu öncelikle böyle nitелеmektir.Oysa,Türk siyasal yaşantısının büyük özelliği büyük tahlillerde ve her zaman dikkate alınması gerektirir."

özelliği tekелci sermayenin güvencesi ve güçlü "demokratik" siyasal tercihten yoksun bulunmasıdır.

.....

Buna karşılık Türkiye'nin tekелci sermayesi kendi güvencesini özellikle asker bürokrasisinin üst kademelerinde aramak eğilimine 1965'ten sonra girmiştir.

.....

Kritik 1977 dönemi yaklaşırken işçi sınıfı, doğru tahlilleri ve hareket yöntemleriyle giderek büyüyen bir güç olmuştur. Gerek sermaye ve bürokrasinin kendini kaptırabileceği anti-demokratik özelemler karşısında, gerekse ilerici küçük burjuvazinin düşebileceği yanlışlar karşısında sınıfsal ve sağlam güvence işçi sınıfıdır.

--- Ö.İ. Sayı. 36/ Ekim 76/ "Türkiye'de tekелci sermayenin planı" C. Kayra

(Psiko-politik ortam-ara başlık) İş adamı kendisini kurtarmayı, çok kısa dönemler için düşünmenin telaşına düşerken, emekçi halkın inançları beklenişleri kurulu düzenin ilkelerine karşı incelmeye zayıflamaya başlıyor."

".....Türkiyede tekелci-sermaye çağına bir modele göre ve gelecek bunalımlarda, en ince yerinden kopacak biçimde gelişiyor. Bu tekелci sermaye kesimi bununla da yetinmiyor. Acele devalüasyon istiyor."

--- Ö.İ. Sayı. 36/ "Devletin tarafsızlığı sorunu" Doğu Ergil.

".....devlet, hem egemen güçlerin bir uygulama aracı, hem de bu, bu güçlerin politikalarını toplumun diğer sınıflarına dikte eden bir baskı aracıdır. Devletin bu niteliği onun gaspedilmesi veya gündillerde iddia edildiği gibi "iggal edilmesi"nin bir sonucu değil, yapısalıdır.

.....

Sosyalist toplumda (eğer bürokratik bir kadro onu kendi çıkarları için amacından saptırmamışsa) devlet, emekçilerin çıkarlarını savunacak, ayrıcalıklı bir azınlığın değil, bütün toplumun refahı için çalışacaktır. Kapitalist toplumda ise devlet kaçınılmaz olarak sermaye birikimi mekanizmasının ve mülkiyet rejiminin garantörlüğünü yapacak-

tır.

Bu işlevleriyle kapitalist devlet, kapitalist üretimin koşullarını sürüklâ olarak üreten ve dolayısıyla sermaye/mülk sahibi sınıfların gücünü ve çıkarlarını koruyan, bu sınıfın ideolojisini bütün toplumsal kurum ve ilişkilerde temsil eden bir kurumdur. Böyle bir kurum yapısı itibarıyla çalışan gurupların/sınıfların ülke yönetimine, yani iş ve gelir bölümüne ilişkin kararların alınması sürecine katılmalarını önleyecek, ya da son derece sınırlayacaktır. Böyle olması da doğaldır. Çünkü karar alma mekanizmalarında sermaye sınıfının (sosyalist toplumda ise çalışanların) ağır basması arızı veya ihtiyari bir sorun değil, sistem sorunudur. Bir sistemden diğerine geçişin sonucunu ise sınıflararası uzlaşma değil, çatışma belirler. tarihte kapitalist sistemden sosyalist sisteme sınıflararası pazarlık ve uzlaşma ile geçen bir toplum daha yoktur. Bu alanda yapılan ilk girişim Şili'de kanlı bir şekilde bastırıldı. İtalya'da koşulları hazırlanan ikinci barışçı girişim ise gerek ABD gerekse Avrupa'nın zengin kapitalist ülke yönetimleri karşı çıktılar.

Özgürlükçü olduğunu savunan, kendine "Hür Dünya" diyen kapitalist ülkeler topluluğunun bu çelişkili tutumu, kapitalist devletin hangi koşullarda ve ne kadar özgürlükçü olacağı sorununu da beraber getirir

.....
(.....dünya kapitalist sisteminin eşitsiz mübadele ve hiyerarşik yapısından yararlanarak az gelişmiş ülkeleri sömüren ülkeler) "çoğulcu demokrasi", "sosyal demokrasi" gibi uzlaşmacı rejimler gerçekleştirilebilir. Ama sürekli olarak sömürülen ve bu yüzden ekonomik kaynakları son derece sınırlı olan az gelişmiş ülkelerde bu yolun izlenmesi olanaksızdır.

.....Kapitalist devletin elinde iki seçenek vardır: 1)...huzursuz kitlelerin ekonomik gereksinimlerini karşılamak ve onları yönetime ortak etmek ya da 2) sisteme yönelen talepleri sert ve acımasız bir biçimde susturmak.....Az gelişmiş ülke için birinci seçeneğin yolu kapalıdır. Az gelişmiş ülkenin devleti ya sınırlı olan ekonomik

DİSK ve DİSK'e bağlı sendikalar yöneticileri 10 Ocak'ta Gönev'de Maden-İş'in dinlenme tesislerinde bir araya geliyorlar.Önemlice kararlar alacaklar. Gündemde şu sorular yer alıyor.

1. DİSK'in bundan sonraki örgütlenme politikası
2. DİSK'in izleyeceği genel siyaset (yaklaşan seçimler ve kurulan ve kurulacak sol partiler karşısında)
3. DİSK'in Merkezinin Ankara'ya taşınması sorunu
4. 13 Şubatta (Yani DİSK'in kuruluş yıldönümünde) toplanacak olağanüstü Kongrede alınacak kararlar. DİSK yöneticileri arasında izlenecek politika konusunda şu farklı görüşler var:
 - a) CHP politikasını izlemek (Sosyal-İş, Lâstik-İş gibi sendikalar)
 - b) TSİP'e yanaşmak (Basın-İş)
 - c) Can açığöz'ün kurulacak partisine yamanmak (Kimya-İş)
 - d) DİSK'in bir işçi partisi kurması (bazı Maden-İş yöneticileri)

Bence bütün bu yanlış temayülleri üç önemli sapıklıktan kaynaklanmakta.

1. Bizi yok sayma
2. İlerici cephede DİSK'in yukarıda adı geçen yasal kuruluşlardan bağımsız bir politika izlemesini partiler üstü politika izlemek saymak.
3. İşçilerin kuracağı herhangi bir partiyi sosyalist parti zannetmek.

Bence gerek 10 Ocak toplantısında,gerekse 13 Şubatta kongrede DİSK şu hususları vurgulamakıdır:

1. İdeolojik görüş farklılıkları ne olursa olsun DİSK işçilerin mümkün olan en geniş sendikal birliğini sağlama yolunda bazı atılımlar yapmak zorundadır.(Zira bugün büyüyememektedir)
2. DİSK RTüzüğünün amaç maddesinin ışığında sosyalist bir işçi konfederasyonudur. Bu maddede ilerici,yurtsever demokrasi cephesinde yerini almalı ve daha aktif bir politika izlemelidir. Bunu yaparken,

partilerüstümü olduk kompleks'ine kapılmamalıdır. Ama bu ancak Bizim varlığımızı ve bağımsız politikamızın en azından varlığını kabul ile mümkündür.

Mutlaka yukarıdaki hususların bir yorum haline getirilerek en geniş ARAÇ'la bir süre sürekli duyurulmasında yarar görmekteyim.

Bir diğer önemli husus 13 Şubat Kongresinde İbrahim Güzelce'nin DİSK Genel Sekreterliğine getirilmesidir. Kemal Türkler bir süreden bunun hazırlığı içinde, lütfen senin^{de} bu konuda görüşünü bana bildir.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA ANKETİ
TÜSTAV

Haber:

11 Aralık 1974 günü, Urfa'nın Viranşehir ilçesinde 20 kaçakçı kurşunlandı. Olay ancak 2 Ocak 1975'te "Yeni Ortam" gazetesinde yayınlanınca duyuldu.

Suriye'den kaçak mal getirmekte olan 75 kişiye yakın bir kafi-
le, içlerinden birini jandarmalarla anlaşmak için önceden gönderir.
Sınırdaki bulunan Jandarma ve Sunaylar bu tür anlaşmalarla sayısız
insan, sürüyle hayvan ve yüklü kamyonları her zaman geçirir. Oradan
aldıkları rüşvetle büyük servet yaparlar. Özellikle bu anlaşmalar
büyük kaçakçılarla yapılır. Bunlar, o yörenin en zengin kimseleridir.

Fakat bu kafiye, evine bir dilim ekmek için ölümle pençeleşen
kişilerin oluşturduğu bir kafiye'dir. Anlaşma sağlamaya giden kişi,
anlaşma yerine ihbarcılığı seçer. Çünkü açtır. Çocuklarına ekmek
götürmek için 75 arkadaşını ölüme teslim edecektir.

Kafiye sınırdan içeri girerken jandarma birlikleri karışmaz!
Sınırdan içeriye girdikten uzun bir süre sonra, kafilenin arkası
çevrilir ve kafiye kurşunlanır. İlk etapta 3 kişi vurulur. Kovalama
uzun sürer. Bir 4 kişi bir yerde, diğer bir 4 başka yerde vurulur.
9 kişi yaralıdır, diğerleri ise canlarını kurtarırlar.

Yaralı 9 kişi teslim olurlar. 9'un içinde kafilenin başı
ve bölgede mertliğiyle sevilen Şaban Erkek adında biri de vardır.
Jandarmanın başında bir yüzbaşı vardır. Şaban Erkek, yüzbaşıya kendi-
lerini öldürtmemesi için yalvarır, yüzbaşı 9 kişiyi kurşuna dizer.

Toplam 20 ölüyü arabalarla sınıra götürürler ve oraya çırıl
çıplak soyup yığarlar. Viranşehir savcısı rapor vermek istemez. Yüz-
başının yemek davetini reddeder. Fakat baskılar karşısında boyun eğip
ve rapor verir. Ölümler yoklandığında, cesetler sayısız kurşunla
la delik deşiktir ve bu arada Şaban Erkek'in iki elinde sayısız
kurşun yarası vardır. O teslim olup elleri havadayken kurşunlanmıştı.

Belediye reisi bir jandarma evine : nasıl yapabildiniz bunu
diye sorduğunda, "biz yapmadık, subaylarımız yaptı" diyor.

Olayın duyulmaması için Viranşehir ilçesine gazeteci bile sokulmamıştır. Halk, ölülerinin yasını bile tutamamış, yas tutanlar ölümle tehdit edilmiştir. Olay, Viranşehir'den çok sonra ayrılabilen bir Üniversite mezunu tarafından dışarıya duyurulmuş. 9 CHP milletvekili soruşturma açılmasını istemiş, Ankara'da Kürt gençleri tarafından yeni kurulmuş olan Devrimci Demokratik Kültür Derneği, olayı incelemek için, olay yerine bir heyet göndermiş. İstanbul'da 30'u aşkın kuruluş bir basın toplantısı yapma hazırlıklarını girişmiştir.

Bölgede bu tür olaylar süregeldir. Bundan iki ay önce Midyatlı iki kişi vuruldu. Biri öldü, diğeri yaralı Suriye'ye kaçarak canını zor kurtardı. 20'leri kurşunlayan yüzbaşı, bir kaçakçı öldürene 1500 lira mükafat ve 15 günlük izin vaadediyor. Ama milyonlar kaçakçıları değil ! Onlarla beraberdir. Onları gizlemek için, bir dilim ekmeğe ölüm yolunu tepenleri kurşunluyor .

Nasıl ki, 1970'te komandolar ~~Silvan'da~~ Silvan'da, Yünlü beyin evinde kahve içiyor, Yusuf Azizoğlu ve toprak ağası Mahmut Ke-poğlu'nu selamlayıp, yoksul halkı, kadın, çocuk demeden işkenceden geçiriyorduyorsa, bugün sınırdı da aynısı oluyor.

Örgütümüz İlerici Gençler Derneği "İGD", demokratik örgütler "Çocuk ve çalışma" grubunda "Çiraklık Statüsü dışında çalışan çocukların sorunları" üzerine almıştır. Ancak "Statü dışında çalışan çocuklarla" ilgili olarak hemen hiçbir araştırma yapılmamış olduğundan, çalışmaları az sayıda dökümanla başlanmıştır. Uzmanlarla birlikte anket soruları hazırlanarak 100 çocuk üzerinde uygulanmış, sonuçlar kısa zamanda yine uzmanlarca değerlendirilmiştir.

Bu nedenle aşağıdaki açıklamayı yapmayı gerekli görüyoruz:

Anket İstanbul'un çeşitli semtlerinde, belirli bir statüye bağlı olmaktan çeşitli işlerde çalışan 100 çocuğa uygulanmıştır. Söz konusu 100 çocuğun seçininde rastlantısal örneklenmeden hareket edilmiştir. Anket sonuçları bu türden çocukların genel sosyo-ekonomik durumları konusunda ip uçları vermektedir. Ancak bu sonuçlar tüm bu türden çocuklara genelleştirilerek, örneğin "Statüye bağlı olmadan çalışan çocukların yüzde şu kadarı şöyle, yüzde bu kadarı böyle" gibisinde kesin sonuçlara varılmaz. Anket çalışması, mevcut biçimi ile bir eğilimler ve varsayım kurmaya elverişli ip uçları çalışması olarak kabul edilmelidir.

ARAŞTIRMANIN EN GENEL SONUÇLARI

o İlk bakışta sunulacağı gibi, belli bir statüye bağlı olmadan çalışan çocuklar "Lumpen" olabilecek çocuklar değildir. Belki geçmişte bu yargı doğruduydu. Ancak ekonomik gelişmeler ve genel yoksullaşma, hayat pahalılığı, dar gelirli ailelerin (işçi, küçük memur, küçük esnaf) çocuklarını çalıştırmaya zorlanmalarını getiriyor. (Burada çocuk üzerinde ekonomik koşulların dayattığı bir aile sömürüsü söz konusudur.)

o Türkiyede okuma-yazma oranının en yüksek olduğu İstanbul'da okuma yaşındaki çocukların % 56'sının kültürel ilgi ve düzeyleri kötü veya çok kötüdür. Okulda başarısızlığın belli başlı nedenlerinden biri olarak da, çocuğun sosyo-ekonomik ve kültürel açıdan alabildiğine yetersizliğidir.

o Sürekli çalışma ve bunun sonucu olarak eğitimden sürekli uzak kalma işçi ailelerinde, dar gelirli ailelerde ve babanın işsiz olduğu ailelerde oldukça yüksektir.

Anketin döküm sonuçlarına bakacak olursak:

Anket uygulanan çocukların % 27'si 8-11 yaş arasında, % 54'ü 12-14 yaş arasında, % 19'u da 15 yaşından büyüktür. Burada statüye bağlı olmadan çalışan çocukların özellikle 12-14 yaş kümesinde kümelenmesi dikkati çekmektedir. Bu tür bir çocuk emeği veya çocuk çalışmasının daha çok ilkökul 4 ve 5. sınıflarla, ortaokul çağı çocuklarına özgü olduğu, daha sonra çalışan çocuk veya gençlerin farklı türden işlere kaydıkları düşünülebilir.

Çocukların % 81'i varan büyük çoğunluğunun İstanbul'a çeşitli bölgelerden geldikleri görülmektedir. Bunların yalnız % 19'u İstanbul'da doğmuş ve İstanbul'un yerlisi durumundadır. Geri kalan büyük çoğunluk köyden kente göç olayının bu olandaki bir göstergesidir ve köyden kente göç olgusuna sıkı sıkıya bağlıdır. İstanbul'a çeşitli bölgelerden gelen çocukların bölgelere göre dağılımı ise, kümelenmenin orta anadolu ve doğu anadolu da olduğunu göstermektedir. İlk anda beklenenin aksine Karadeniz kökenli çocuklar % 12 ile azınlıkta kalmaktadır. Buradan, Karadeniz bölgesinden göç eden ailelerin çocuklarının daha çok İstanbul'da kurulan aile işletmelerinde, aile yanında çalıştıkları varsayımı kurulabilir. Anket uygulanan 100 çocuktan % 29'u Orta Anadolu'dan, % 19'u Doğu Anadolu'dan gelmiştir.

Çocukların doğdukları yere göre dağılımları, % 51'inin kent kökenli, % 49'unun köy ve kasaba kökenli olduklarını göstermektedir. Şehirden gelen çocukların yarıyı aşması, kent çocuklarının kentsel hayat kavgasına daha uyumlu ve hazır olduklarını gösterebilir.

Anket uygulanan çocukların % 66'sı İstanbul'da bir yıldan fazla süredir bulunmaktadır. Bir yıldan fazla süredir bulunanların önemli bir bölümü yüz çocuktan % 47'si üç yıldan beri İstanbul'da yaşamaktadır. Demek ki, statü dışı çalışan çocuklar, böyle bir çalışmaya ancak intibak süresinden sonra başlayabilmektedirler.

Söz konusu çocukların % 77'si İstanbul'da ailesi ile birlikte, en azından ağabey, anne, anca gibi gibr büyüklerle birlikte kalmaktadır. Yalnız yaşadığını belirten çocuk oranı % 8'i aşmamaktadır. Bu soruya çocukların % 15'i yanıt vermekten kaçınmışlardır. Bunların çok önemli bir bölümünde yalnız yaşadıkları düşünülebilir. Ne olursa olsun, % 77 gibi önemli bir oranın ailesi ile veya bir büyüklerle birlikte yaşadığını belirtmesi, bu türden statü dışı olarak çeşitli gelgeç işlerde çalışan çocukların büyük ölçüde aile ekonomisine

katkı için, hatta çoğunlukla, ailenin zorlaması ve teşviki ile çalıştıklarının bir ifadesidir.

Çalışan yüz çocuk arasında hiç tek çocuk durumunda olan yoktur. İki kardeş olanların oranı % 6'yı, üç kardeş olanların oranı % 17 yi geçmemektedir. Buna karşılık 4 ve daha fazla kardeş olanların oranı % 77 yi bulmaktadır. Bu durum kalabalık, çok çocuklu ailelerin çocuklarının küçük yaşlardan çalışma zorunluluğunu ve bu konudaki ekonomik zorunluluğu ortaya koymaktadır. Genel bir sonuç çıkarılacak olursa çocukların çalışması veya çalıştırılması olgusu ekonomik zorunlulukların sonucudur.

Bu çocukların % 85 inin anne ve babaları sağdır. (Yani aile unsurları tamamdır.) Bu durum çalışan çocukların, ilk bakışta sanılacağı gibi masız-babasız, kimsesiz çocuklar olmadıklarını, aileekonomisine katkı yapmaya çalışan çocuklar olduklarını ortaya koymaktadır.

Anket uygulanan çocukların % 35 i işçi ve hizmetli çocuklarıdır. % 8 inin babası ise işsizdir. Çalışan çocuklar arasında esnaf ve zanaatkar çocuklarının oranı % 20, memur çocuklarının oranı % 9 işportacı-seyyar satıcı çocuklarının oranı ise % 7 dir. Çalışan çocuklar arasında işçi çocuklarının oransal ağırlığı, bir yandan kalabalık işçi ailelerinde çocukların ekonomik zorunluluklar yüzünden çalışmaya itildiklerini, bir yandan da işçi ailelerinin çocuklarının hayata atılmaya daha hazırlıklı oldukları gösterebilir. Annelerin çalışma durumuna gelince, bunların % 77 si bir işte çalışmakta, evde oturmaktadır. Çocukların kardeşlerinin ne gibi işlerde çalıştıklarına bakılacak olursa bunların % 50 gibi önemli bir oranının işçi olmaları dikkati çekmektedir. Böylece işçiliğin ağır bastığı ailelerin henüz işçilik yaşında olmayan çocuklarının statüsüz çalışmaya yetkin oldukları, işçi ailelerinin çocuklarının çalışmasını daha çok teşvik ettikleri veya buna zorunlu kaldıkları varsayımı yapılabilir.

Ailenin toplam aylık geliri birkaç soru ile kontrol edilmeye çalışılmıştır. Bununla birlikte bu soruya % 26 oranında bir cevapsızlıkla karşılaşılmış, yüz çocukta 26 sı bu soruya cevap vermemiştir. Bununla birlikte cevap verenlerin büyük bölümünün aylık aile gelirlerinin beş bin liranın üzerinde olması dikkat çekicidir. Buna göre çalışan çocuklar en düşük gelirli ailelerin çocukları olmaktan çok, orta gelirli sayılabilecek ailelerin çocuklarıdır. Ancak daha önce, kalabalık ailelerin yüksek oranda olduğu belirtildiğinden, örneğin ayda 12.000 liralık toplam geliri olan 10 kişilik bir aile için bu gelir hiç de fazla, hatta orta bile sayılabazabilir. Yine de genel bir varsayım olarak, statüsüz çalışan çocukların önemli bir bölümünün en düşük gelirli, en yoksul ailelerin çocukları olmadıklarını, çocuğun emeğinden de yararlanarak, köylerden kentlere göçen ailelerin buralara kök salmaya çalışırken çocukta bir ek gelir elde ettiklerini düşünmek mümkündür.

Çalışmakta olan çocukların % 38 i, yani yaşları hesaba katılır, okul çağında oldukları düşünülürse önemli bir oranı, okula gitmemektedir. Önemli bir bölümünde (%26), ilkokuldan sonra okula devam etmedikleri görülmektedir. Buna karşılık yüzde 28'i orta okulda okumaktadır. Demek ki, sürekli çalışanlar için, çalışma zorunluluğu eğitimi engellemiştir. Zaten okuldan ayrılma nedenine verilen cevapların dükkümü okula gitmeyen 38 çocuğun 16 sinin ekonomik nedenlerle gitmediğini veya ailesi tarafından gönderilmediğini ortaya koymaktadır.

Çocukların sağlık durumu önemli oranda bir olumsuzluk göstermemektedir. % 91'inin hastalığı ve sakatlığı yoktur. Normal çocuk hastalıkları dışında, çocukların önceden geçirdikleri önemli hastalıkların dağılımı, % 4 oranında tüberküloz ve zatürre, bronşit, % 2 düşmeden ileri gelen beyin kanaması, % 1 romatizma göstermektedir ki, Türkiye'de genel çocuk sağlığı açısından bakıldığında çok şaşırtıcı veya normal dışı oranlar değildir bunlar.

Çocukların sigara ve içki gibi alışkanlık yapan zararlı maddelere alışkanlık oranları da ankete göre, ilk beklenildiğinden daha düşüktür. % 16 sı sigara içmektedir. İçki içenlerin sayısı ise bundan da azdır. Sonuç çıkarılacak olursa, bunların lümpenleşmiş sayılamayacakları görülmektedir.

Yine çocukların % 23 ü gecekondula, % 46 sı apartman katında, % 18'i bağımsız bir evde, % 3'ü bekâr odasında, % 9'u kapıcı dairesi ve diğer tip yerlerde oturduklarını ortaya koymaktadır.

Asgari kültürel düzeyin ve kitle haberleşme araçlarından yararlanmanın göstergesi olarak alınabilecek TV ve radyo varlığının dükkümü çocukların evlerinden % 86'sında asgari radyo, veya TV ya da ikisinin birden olduğunu orta-

ya koymaktadır. Her ikisinin de bulunmadığı ev oranı % 14 dür ki, diğer dökümlerle de karşılaştırıldığında bu % 14 çocukların en yoksul kesimine eş düşmektedir. Radyodan en çok izledikleri programlar öncelikle müzik ve eğlence, daha sonra müzik programlarıdır. TV'de ise diziler ve "TV'de Sinema" başta gelmektedir.

Çalışan çocukların büyük oranda gazete okudukları dikkati çekmektedir. Hiç gazete okumayanların oranı % 6 yı geçmemektedir. Birkaç gazete okuyanlar vardır. Buna karşılık dergi ve kitap okumakta, çocukların gazete okumaya göre oldukça geri kaldıkları görülmektedir. Çocukların % 49'u nerede ise yarısı, dergi okumadıklarını, % 25'i ise hiç kitap okumadıklarını bildirmişlerdir.

Spora ilgi açısından bakıldığında, bu çocukların zaten değişik spor olanakları bulunmadığından maca gitme durumları ölçüt alınır % 75'inin maçlara hiç gitmedikleri, meraklıların (onbeşte bir, haftada bir gidenler oranının ise % 10'u aşmadığı görülmektedir. Bu durum belki bir ölçüde çocukların yaşlarının küçüklüğü ile açıklanabilir. Buna karşılık çocuk bahçesine gidip gitmedikleri sorulduğunda % 38'i gittiğini söylemiştir.

Çocukların % 44 ü sürekli, % 49 u sadece yaz tatilinde, % 7 side hafta sonu ve diğer tatil günlerinde çalışmaktadırlar. Bu oranlar okula gitme oranları ile karşılaştırıldığında, çocukların % 10 kadarının okula devam ederken de çalıştığını ortaya koymaktadır. Ancak, % 56 sınıfın okula devam ederken de çalıştığını ortaya koymaktadır. Ancak % 56 sınıfın tatillerde çalışmaları bu tür çalışmanın boş vakitlerde aile bütçesine katkı niteliğini taşıdığını veya kendine gelir sağlama niteliğini taşıdığını göstermektedir. Çocukların % 60 ının aylık gelirinin 2000 liradan az, % 40 ının 2000 liranın üzerinde olduğu görülmektedir. Kümelenme 1000 ile 2000 arası gelir grubundadır. Çocukların % 79 u kazancını ailesine vermektedir. % 13 ü harçlık yaptığını, % 1 i eğitim masraflarına yırdığını söylemiştir. Statüsüz çalışan çocukların aile ekonomisine katkıda bulunan ve bir çeşit emekleri aile tarafından tüketilen çocuklar olduğunu söylemek mümkündür.

Doç. Dr. Birsen Göksel'in yaptığı "Gecekondü gençliği" adlı bir araştırma da bizim bu varsayımımızı doğrulamaktadır. (Hacettepe Üniversitesi Yayınları-1977)

Buraya kadar söylediklerimizi daha genelleştirecek olursak:

Statüsüz çalışan çocukların, 12-14 yaş kümesi bu işlere en uygun, dolayısıyla en iyi para kazanan çocuklar durumundadır. En çok gelir getiren iş ise sigara satıcılığıdır.

11 yaşından küçük çocukların en çok yaptıkları iş su, ciklet, simit, vs satıcılığı ile ayak işleri ve küçük hizmetlerdir. 15 yaşından büyükler arasında sigara satıcısı hemen yok gibi. Bu konuda 15 yaşından büyük çocuklar için cezai sorumluluklar olduğundan, engelleyicidir. Küçükler için ise fiziki yetersizlik söz konusu olabilir.

Çocuğun yaptığı iş ile baba mesleği arasında "Anlamlı bir ilişki" kesin bir bağ bulunmadığı görülüyor.

Küçük bir farkla da olsa, okula gitmeyen çocuklarda küçük ayak işleri ile hizmetlerde bir yığılma var. Bu çocukların % 58'i bu işlerde çalışıyor.

Okula gitmediklerinden gelecekte bir sanat veya işçiliğe geçmek için şimdilik buna basamak olabilecek bir işte çalışıyorlar.

Okula gidenlerde yığılma su ciklet, simit ve satıcılığında. Çünkü daha çok tatillerde geçici işlerde, süreklilik gerektirmeyen işlerde çalışıyorlar.

Küçük ayak işleri, hizmet işleri, su ciklet, simit vs. satıcılığında ki 75 çocuktan 45'inin kültürel ilgi ve düzeyi kötü veya çok kötü.

Sadece küçük ayak işlerinde çalışanların % 65 inin kötü, çok kötü. Oysa ilk beklenen bu değil. Çünkü bunların bir meslek öğrendikleri, işçiliğe hazır

landıkları düşünülebilir. Ancak küçük ayak ve hizmet, çıraklık işlerinde çalışan çocukların çoğunluğu okula gitmeyen çocuklar. Bu hali ile kültürel ilgi azalıyor. Bunun yanında eğitime devam eden çocukların kültürel ilgileri yüksek.

Ayda 3000 liradan az gelirle ailelerin çalışan çocukları arasında sürekli çalışanlar daha çok. (% 56) Buna karşılık tatillerde çalışan çocukların ancak % 4 ü en düşük gelirli ailelerin çocukları.

Düşük gelirli ailelerin çocukları arasında sürekli çalışma oranı fazladır. Yüksek gelirli ailelerin çocukları arasında tatillerde çalışma oranı fazladır.

Bunun önemli bir sonucu olarak, işsiz ve işçi çocukları arasında sürekli çalışma oranının daha yüksek olduğu görülüyor. Ekonomik zorunluluklar bu ailelerin çocuklarını işçileştirmiş, çocuk yaştan başbayarak çalışmalarını gerekli kılmıştır.

Açıkça görülen şudur ki:

Statü dışı çalışan çocuklar üzerinde bugün büyük bir emek sömürüsü bulunmaktadır. Okuma çağında mesleki eğitim görme ve çocukluğunu yaşama çağındaki çocuklar sağlıklı, güvencesiz çalışma koşullarına itilmiştir. Her an işinden atılma, büyük iş yerleri önünden kovulma, polisin yakalaması, dayak yeme korkusu ile yaşayan bu çocuklar ailelerine ekonomik katkıda bulunmakta bazen de tamamen yalnız yaşama, tüm gereksinimlerini gidermek zorundadırlar.

Oysa doğu ve orta anadolu'dan gelenler kentlere büyük uyumsuzluk göstermekte, çelişkileri alabildiğine artmaktadır. Bu da onların belirli ölçülerde yabancılaşmalarını, sosyal ilişkilerde zayıf kalmalarını getirmektedir. Düzen statü dışı çalışan bu çocukları çekip çevirememekte daha çok kendi dışına itmektedir.

Doğal olarak en verimli eğitimi, temel bilgileri alacakları dönemde bu çocuklar, öğrenim yuvası okuldan uzakta bırakılmış, eğitimleri engellenmiştir. Bunun sonucu olarak da kültürel ilgi ve düzeyleri oldukça düşüktür. Bu çocuklardan yarın, toplumun gelişimine ve ilerletilmesine aktif katılımlarını beklemek hayalden başka bir şey olamaz. Düzen ancak onları, hiçbir ayırım göstermeden eğitebildiği, kişiliklerini ve yeteneklerini özgürce geliştirebildiği oranda ürün alabilir. Çalışma şartlarını iyileştirmek ve ahenkli duruma getirmek, iş gücünü ve sağlığının oturtulması, çocukların yaşam düzeylerini yükseltecektir.

Çalışan çocukların, okuyan çocuklardan nitelik olarak tamamen farklı sorunlara sahip olması, sosyal-ekonomik-psikolojik bakımdan onları oldukça etkilemektedir. Ancak bir genelleme yapacak olursak şu iki ilke kesinlikle göz ardı edilmemelidir:

1- Çocukların gelişimi toplum içinde sorumluluk taşımalarını kolaylaştırıcı biçimde örgütlenebilir.

2- Sosyal eşitsizlikleri kaldırmaya, eğitimde, meslekte, çalışmada, tatil zamanlarında, sporda, ve kültürde tüm çocuklara fırsat eşitliği tanımaya çalışılmalıdır.

Bugün çocukların yaşantılarının düzeltilmesi, toplumun gelişiminden ayrı tutulamaz. Çocukların sorunlarının bu denli alabildiğine çok olması, toplumun sorunlarından, kendi iç çelişkilerinden kaynaklanmaktadır. Toplumun sorunlarının, çelişkilerinin çözümü dolayısıyla çocukların sorunlarının çözümünü de beraberinde getirecektir.

Demokrasi savaşının gün geçtikçe gelişmesi, emekçilerin demokratik yönetime katılımları olanaklarının artması tüm çıplaklığı ile gözler önüne serilen çocuk sorunlarının çözümü doğrultusundaki, gereklerin yerine getirilmesinde bizlere önemli bir adım olacaktır.

İleri, demokratik bir düzen, özgürce yaşama, gelişme ve tüm gereksinimleri giderme olanaklarını çocukların önüne sunacak, çocuklar en doğal hakları olan "Çocukca yaşayabilme hakkına" bu düzende kavuşacaklardır.

ÇOCUKLAR ULUSLARARASI ÇOCUK YILINDAN NELER BEKLIYORLAR?

Anketin son iki sorusu, özellikle "1979 Uluslararası Çocuk Yılı"nın anket örlerce çocukları tanıtılmasını ve bu yılda çocukların neler istediklerinin öğrenilmesini içermiştir.

Anket uygulanan çocukların % 95'i "Uluslararası Çocuk Yılı olduğunu biliyormusun? sorusuna "HAYIR" yanıtını vermişler, anketörlerce 1979 yılının önemi çocuklara anlatılmıştır. Çocukların istemlerinin, yalnız 1979 yılındaki çalışma ile ve yalnız örgütümüz tarafından karşılanması olanaksızlığının bilin cindeyiz. Bunun için çocukların istemlerinin Anket Formları arasında kalmaması nı bunların bir kısmının tebliğimizde yar alarak, UÇY ile ilgili çalışma yapan tüm kuruluşlara iletilmesini görev biliyoruz.

1979 UÇY'den neler bekliyorsunuz? sorusuna çocukların % 27 sinin yanıt vermemesine karşın, % 39 u oyun alanaklarının, alan ve araçlarının olmadığını belirttiler, çocukların oyun konusunda somut istemleri oldukça yakıcı bir biçimde göze çarpmaktadır. Bu konudaki sorularımıza şu yanıtları aldık:

- o Sakız satmayıp, bisikletle gezmek istiyorum.
- o Çocuk parklarının yapılmasını istiyorum.
- o Tatil yapılacak temiz yerler istiyorum.
- o Futbol sahası, lunapark, spor yapmak için yerler istiyorum.
- o Balık avlamayı çok seviyorum, bunun için sandal istiyorum.
- o Çocukların eğlenmesi için tesisler, tiyatrolar istiyorum.
- o Tüm dünyadaki çocuklar için lunapark yapılmasını istiyorum.
- o Hayvanat bahçesine, parka gidebilmeyi istiyorum. Çocukların bazıları eğleniyor, bazıları eğlenemiyor. Pislikte çamurda oynuyorlar, anneleri dövüyor. Bunun için eğlenemiyorlar. Bu durumun olmamasını istiyorum.

Çocukların bir kısmı ise okuma olanağı, okul, bakımevi, yurt, kreş isteminde bulundular:

- o Okulu bitirip meslek sahibi oluncaya kadar okuma olanağımın olmasını istiyorum.
- o Yoksul çocuklar için yurtlar açılmasını istiyorum.
- o Kreş açılmasını istiyorum.
- o Tüm çocukların okumasını istiyorum.

Çocukların diğer bir kısmının aile, okul, çevre baskıları ile, iş sorunlarını eleştirerek, bunların böyle olmaması doğrultusundaki istemleri oldukça ilginçti: o Anne-babaların çocuklarını dömmemesini istiyorum.

- o 13 yaşınan gelen bir çocuk serbest olmalı, ailesinden ve toplumdaki gelen baskılar kalkmalı, dayak yöntemi hiç kullanılmamalıdır.
- o Tüm çocukların düzenli yaşamalarını istiyorum.

o Çocuklar yollarda dileniyor. Babaları çalışmıyor. Onların günahlarını çocuklar çekiyor. Bunun engellenmesini istiyorum. Okul, kitap ve defterlerinin ucuz olmasını istiyorum. Daha birçok isteğim var, fakat bunlar şimdi aklıma gelmiyor.

Çocukların, kendilerinin en özgün, bunun yanında insanlığın en özlenen istemi şu cümle ile somutlandı: "İnsanlar kavga etmesin, savaşlar hiç olmasın" "Çocuklar öldürülmesin, şekerde yiyeblsinler"

Bugün uluslararası Çocuk Yılı'nın, çocukların istemlerinin karşılanması doğrultusunda önemli bir adım olacağına inanıyoruz. Tüm sorunlarının çözümünde ülkemizdeki ilerici, yurtsever-demokrasiden yana kişi ve kuruluşların biraraya gelerek örgütlenme yeri, çocukların sorunları ile ilgili somut çalışmalar yapmaları gerektiğini bir kez daha önemle vurguluyoruz. Ayrıca çocukların tüm sorunlarının çözüldüğü, bütün istemlerinin yerine getirildiği, hatta "Çocukları düzenlerinin tek ayrıcalıklısı" kabul eden ülkelerin bulunması bu inancımızı daha da pekiştiriyor.

Uluslararası Çocuk Yılı'nda örgütümüz İlerici Gençler Derneği tüm olanakların çocuklar için sunacak, çalışmalara zengin öneriler getirerek, diğer kuruluşlarla deney alışverişini daha da geliştirecektir. Şunu bir kez daha yineleyelim ki, Uluslararası Çocuk Yılı ve sonrasında sonuna kadar varız.

İLERİCİ GENÇLER DERNEĞİ

MERKEZ ÇOCUK KOMİSYONU

düzeyini yükseltmek için gerekli çalışmaları bitirmiş durumdadır.

Bütün bunlar, hükümetin, "ücret ve maaş artışlarının fiyat artışlarının önünde gitmesi gerektiği" ilkesine uygun çalışmalardır. Hükümet, nasıl tarım alanında tütün, pamuk, fındık ve buğday gibi tarım ürünlerinin taban fiyatlarını bu ilkeye göre saptamışsa, sanayi alanında da aynı yolda içtenlikle yürümelidir.

Toplu iş sözleşmesi yapma yetkisinin saptanması ile ilgili olarak bugün yürürlükte olan mevzuat sarı sendikaların gelişmesinde baş rolü oynamaktadır ve bu yüzden işçilerin ve üyelerimizin hak ve çıkarlarının korunup geliştirilmesinde büyük zorluklar doğmaktadır. Hükümet programında ifadesini bulan "referandum sistemi", yani ilgili işçilerin kendi oylarıyla kendilerini temsil edecek sendikayı seçmeleri sistemi uygulandığı takdirde bugünkü zararlı uygulama da ortadan kalkmış olacaktır. Hükümetin bu konuya öncelik vermesini bekliyoruz.

Hükümetin, büyük, tekelci sermayenin karşısında oluşunu da memnuniyetle karşılıyoruz. Ülkemizin başına gelen zararlı işlerin hemen hepsinde uluslararası tekelci sermaye ile onların içerdeki ortaklarının baş rolü oynadıklarına inandığımızdan hükümetin siyasal hayatı olduğu kadar ekonomik hayatı da demokratik bir niteliğe kavuşturma yolundaki çabalarını destekliyoruz. Halk sektörü girişimini böyle bir yaklaşım için ele alıyoruz. Halk sektörü tüm olarak ayrıntıya kavuşmamış olmakla birlikte, Halk Sektörü içinde bütün halkın yer almasını, yönetimde ve denetimde kendi temsilcilerinin görev almasını zorunlu görüyoruz.

Halk sektörünü, üreticilerin devlet kredileriyle güçlendirilmiş, halkın çıkarlarını gözeten yeni bir ekonomik düzen olarak görüyor ve destekliyoruz. Halk Sektörü belli bir sermaye kesiminin tekelinde çalışan bir özel sektör kuruluşu olmamalıdır. Halk Sektörü ekonomide üreticileri, büyük sermayenin, tefecilerin ve aracılardan sömürsünden ve tüketicileri de pahalılıktan koruyucu bir rol oynamalıdır. Her kooperatifin ve her ekonomik birimin yönetiminde ve denetiminde ortakların eşit olarak seçecekleri delegeler söz sahibi olmalıdır. Bütün işletmelerin yönetiminde söz sahibi olarak seçilmiş halk temsilcilerinin seçecekleri bir grup,

Halk Sektörünün tümünün çalışma ve işleyişini gözetecek, uyarıcı ve denetici yetkisi bulunan bir konsey halinde çalışmalarını sürdürmelidir. Halk Sektörü, bu Konseyin aldığı kararlar ve saptadığı ilkeler doğrultusunda çalışmalarını sürdürmeli, Konsey tüm ortakları temsil edecek bir yapıya kavuşturulmalıdır.

Türkiye'de genel durum hakkındaki görüşlerimizi böylece belirttikten sonra şimdi de özel bir duruma gelelim. Açıklamalarımızdan anlaşılacağı gibi işçilerin referandum, kıdem tazminatının artırılması, Sendikalar, Toplu Sözleşme ve Grev, İş Sosyal Sigortalar Kanunlarının değiştirilmesi gibi yasal yoldan çözüm bekleyen bir sürü sorunu vardır. CHP'nin seçim bildirgesinin ve CHP'nin Genel Başkanı Sayın Bülent Ecevit'in Başbakanlığındaki Hükümet programının olumlu ve içtenlikli olduğunu gördük. Ancak koalisyon hükümeti içinde meydana gelen bazı anlaşmazlıklar nedeniyle iktidarın Meclis'te sağlam bir temele dayanmadığı da anlaşılmaktadır. Bundan başka, Adalet Partisi de sağlam bir tabana dayalı bir muhalefet partisi olmak niteliğini yitirerek bir tabela partisi haline gelmiştir. Oysa, demokrasinin tam işlemesi ve yasal sorunlarımızın çözümü kavuşması gerek hükümetin gerekse muhalefetin Meclis'te sağlam bir tabana dayalı olmasına bağlıdır. Başta düşünce özgürlüğü olmak üzere tüm özgürlüklerin uygulamaya konması ve ülkemizin yakın bir gelecekte ekonomik atılımları gerçekleştirmesi de yine böyle sağlam bir tabanı gerektirmektedir.

14 Ekim seçimlerinden önce bir takım özgürlükleri askıda tutan, 2.5 - 3 yıllık bir dönemden geçmiş bulduğumuzdan bu dönem içinde halkımızın siyasal anlayışındaki gelişmeler ve bu gelişmelerin doğrultusu açıklık kazanamamıştı. 14 Ekim seçimlerinin sonuçlarını bazı taraflar bir sürpriz olarak karşıladılar, çünkü bu durumu hesaba katmamışlardı. 14 Ekim seçimlerinden bu yana özgürlükçü bir uygulama olduğundan halkımızın düşüncesindeki oluşum ve gelişimin doğrultusu aydınlığa kavuştu ve kendini gösterir hale geldi. Buna uygun olarak ta halkımız seçim sandığı başına gittiğinde bunun sonucunda Meclis'e sağlam bir tabana dayanan bir iktidarın ve bir muhalefetin gelmesini istemektedir.

Sonuç olarak diyebilir ki, işçi, köylü, memur, esnaf gibi alın teri ile geçinen dar gelirli yurttaşlarımız şuna inanmaktadır: çözümlemesi yasaların değiştirilmesine ya da yeni yasalar getirilmesine bağlı olan sorunlar açısından olduğu kadar özgürlüklerin ve demokrasinin garanti altına alınması, ekonomi ve sanayi alanlarında gerekli ekonomik atılımlara girişilmesi açısından da derhal erken seçimlere gidilmesi şarttır.

Kıbrıs sorunu ilk bakışta Türkiye ile Yunanistan arasındaki bir konu gibi gözüküyorsa da, aslında böyle değildir ve stratejik bir noktada bulunan Kıbrıs dünyadaki denge ilişkileri açısından ele alınmalıdır. Sadece yaşadığımız yüzyılda değil, yüzyıllarca önce de bu böyle olmuştur. Bugün Kıbrıs, Batı ve Doğu blokları arasındaki dengeyi olduğu kadar Çin Halk Cumhuriyeti, Japonya, Ortak Pazar ülkeleri ve de Akdeniz'e komşu olan bir takım Afrika ve Asya ülkelerini kapsayan Üçüncü Dünya ülkelerinin de ortaya çıkmasıyla çok başlı hale gelen günümüzün dünya dengesini de ilgilendirmektedir. Bunun için Kıbrıs'ın, Türkiye'ye ya da Yunanistan'a ilhaki, bugünkü dünya politikası içinde mümkün değildir. Böyle olmakla birlikte, Kıbrıs'ta uygulanacak politika ne olmalıdır sorusu sorulunca, ortaya atılacak politik formül neyi gerçekleştirmelidir diye düşünmek gerekir.

Gerçekleştirilmesi istenen ve çözüm bekleyen sorunlar şöyle özetlenebilir:

1- Kıbrıs'ta yaşayan Türk ve Rum halklarının demokratik, özgür ve barışçı bir ortam içinde insanca yaşama ve çalışma haklarına kavuşturulmaları gerekir.

2- Savunma açısından Türkiye ve Yunanistan ilişkilerini daha olumlu bir sonuca bağlayan ve her iki ülkeyi de memnun eden bir durum sağlanmalıdır.

3- Bulunacak formül, Rusya ve Amerika, yani Doğu ve Batı blokları ve bu arada Akdeniz'e komşu Avrupa, Afrika ve Asya ülkeleri açısından denge ilişkilerini bozucu değil oluşturunca bir nitelik taşınmalıdır. Kısacası, tüm bu ülkelerin de işine gelmeli ve onları da memnun etmelidir.

Bu üç hedef açısından en olumlu ve geçerli formülü Sayın Bülent Ecevit Hükümeti bulmuş ve önermiştir. Bu'da, coğrafî esasa dayalı olmak üzere Kıbrıs'ta Türk ve Rum devletlerinden meydana gelecek Federatif Kıbrıs Cumhuriyeti'dir. Bu Federatif Devlet tamamen bağımsız olmalıdır.

Bu nedenle DİSK ve ona bağlı sendikalar yukarıda açıkladığımız 3 hedefi genel amaca aykırı düşen Kıbrıs darbe hareketine karşı çıkmış ve Türk Silâhlı Kuvvetlerinin çıkarma ve barış harekâtını ve Türk Hükümetinin Kıbrıs politikasını desteklemişlerdir.

Buna rağmen Yunanistan ve Kıbrıs Rumları bu durumu göremekte ve Kıbrıs Türklerinin hunharca ve insanlık dışı bir şekilde topluca öldürülmelerini barbarca sürdürmektedirler. Bunu son derece esef verici buluyor ve dünya kamu oyu önünde şiddetle protesto ediyoruz!

DİSK olarak bu görüşümüzü açıklamak ve dünya kamu oyunu haklı görüşümüzden yana çekmek ve Yunanlıların ve Rumların barbarlıklarının protesto edilmesini sağlamak için dünya sendika kuruluşlarına başvurduk.

Türk tezinin dünyaya açıklanması ve bu tezin desteklenmesini sağlama çalışmalarımızın sürdürülmesi için ilk olarak 14 Eylül'de Maden-İş'den bir heyet Almanya'ya ve öbür Avrupa ülkelerinde bir geziye çıkacaktır. İleride bu amaçla DİSK de görevli heyetler gönderecektir.

Önümüzdeki dönemde işçi sınıfımıza ve emekçi halkımıza büyük görevler düşmektedir. İşkolumuzdaki işçilerin tek ve gerçek örgütü olan Türkiye Maden-İş Sendikasının, kurulduğundan bu yana olduğu gibi, bundan sonra da Türkiye'de gerçek demokrasinin ve bağımsızlığın bekçiliği görevini daha büyük bir çaba içinde sürdüreceğini bir defa daha belirtmek ister, Büyük Kongremize başarılar diler, saygılar sunarım.

DİSK ve TÜRKİYE MADEN-İŞ
SENDİKASI GENEL BAŞKANI
KEMAL TÜRKLER'in

TÜRKİYE MADEN-İŞ SENDİKASI'nın
XXI. MERKEZ GENEL KURULUNU
(BÜYÜK KONGRE) AÇIŞ KONUŞMASI
(10,11,12 ve 13 EYLÜL 1974
İSTANBUL BELEDİYE SARAYI)

Sayın Konuklar,Sayın Basın Mensupları
ve Sevgili Delege Kardeşlerim,

Maden-İş Sendikası'nın 21'inci Merkez Genel Kurulu'nun bu toplantısına onur verdiğiniz için hepinize teşekkür eder,hoşgeldiniz derim.

Sendikamızın bu XXI.Merkez Genel Kurul toplantısı Türkiye'nin geleceği bakımından bir dönüm noktası olan bir döneme rastgelmektedir. Türkiye'nin siyasî hayatı bakımından bu yeni dönemin önemi üzerinde durmak ve bunu iyi değerlendirmek gerektiğine inanıyoruz.

14 Ekim seçimlerinde CHP'nin halkımızdan en çok oy alan parti olarak çıkmasını,başta işçi sınıfımız olmak üzere emekçi halkımızın sağ duyusunun ve bilincinin olduğu kadar demokrasi ve özgürlük aşkının da bir zaferi olarak kabul ediyoruz.

14 Ekim seçimlerinde üyesi olduğumuz üst örgüt DİSK,ilkelerine uygun olarak,tüm siyasî partilerin programlarını ve seçim bildirgelerini inceledi ve CHP'nin işçilerin hak ve çıkarlarını en iyi koruyacak parti olduğu sonucuna vararak halkımızdan seçimlerde bu partinin desteklenmesini istedi. İşçilerin,köylülerin,memurların,küçük esnafın,kısacası alın teri ve el emeği ile geçinen halkımızın büyük çoğunluğu DİSK'in bu çağrısını olumlu karşılıyarak oylarını CHP'ye verdi.Büyük ortağının CHP olduğu Bugünkü koalisyon hükûmetini destekliyorsak,iktidarın demokrasi-den ve özgürlükten,işçilerden,köylülerden,memurlardan ve öbür dar gelirli yurttaşlarımızdan yana olduğuna inandığımız için destekliyoruz ve bu niteliğini sürdürdüğü sürece de hükûmeti destekliyeceğiz.

Sekizinci ayına giren koalisyon hükûmeti,asgarî ücreti yeniden tespit etmiş olmanın yanı sıra,kıdem tazminatının miktarını her yıl için 15 günden 30 güne çıkarmak ve kıdem tazminatına hak kazanabilmek için gerekli süreyi üç yıldan bir yıla indirmek,asgarî geçim indiriminin